

SĄMYŠIS PARTIJOSE

PREZIDENTO PASITRAUKIMAS IŠ RINKIMINĖS KOVOS PADĖJO SENATORIUI ROBERTUI KENNEDY, NORS TAI MAŽIAUSIAI PAČIAM JOHNSONUI PATINKA. — NAUJI SUNKUMAI NIXONUI, MCCARTHY ŽVAIGŽDĖS KLIMAS.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Prezidento taikos mstas sustabdant bombardavimą į šiaurę nuo 20-tos paralelės — kritikų laikomas nepakankama nuolaida komunistams. Bet visai sustabdyti šiaurinio Vietnamo bombardavimą prezidentas negalėjo dėl grėsmės šiauriniam kovų sektoriui, juo labiau, kad čia iš amerikiečių pusės buvo ruošiamasi "Pegaso" operacijai, kuria siekiama išvaduoti apsupatą Khe Sahną. Kiekvienam blai viai galvojančiam žmogui turėtų būti aišku, kad su komunistais galima derėtis tik iš jėgos pozicijos.

Bet paliekant įvykius pačiame Vietname jų tolimesnei raidai, susto-

kime kiek prie vidaus politinės situacijos. Reikia sutikti su New York Times, kad pirmas išpuolis yra toks, jog iš prezidento pasitraukimo iš rinkiminės kovos daugiausiai laimėjo senatorius Robertas F. Kennedy, kurio prezidentas turėtų aiškiai nemėgti.

Mat, Kennedy turi daug pinigų, puikią organizaciją, patrauklų vardą ir šeimos legendą. Tiesa, jo staigus išėjimas į priešrinkiminę kovą po to kai senatorius McCarthy, gali sakyti, vienas iškėlė prieškarinio sentimentų reikšmę ir išsiplėtimą, pakenkė jo asmeniškam orumui. Jis užsipelnė oportunisto be skrupulų

vardą. Tačiau kas gali dalyvauti politikoje, skaitdamasis su sąžine ir kitais tos rūšies prietaisais?

Senatoriaus McCarthy populiarumas intelektualiniuose sluoksniuose aiškintinas ne tik jo priešišku karui Vietname, kiek jo visa filosofija. Tuo tarpu kai Kennedy žada vėl išjudinti Ameriką ir duoti jai dinamišką vadovybę, McCarthy laiko, kad naujo prezidento pareiga yra "grąžinti tautai individualę laisvę" — "The next President must... give direction to the movement of the nation by setting people free." Prezidentas turįs suvienyti tautą, tačiau ne jėga, bet sužadindamas bendrą interesą teisėtai tvarkai.

Užsienio politikoje tokios pastangos vestų prie naujo izoliacionizmo. Kam kovoti Vietname, jei reikia save išvaduoti? Kennedy arogantiškas valdžios troškimas padeda McCarthy, nes jis atrodo jo priešingybė, tačiau ar McCarthy įgytos simpatijos ir pagarba jo asmenybei galėtų jam padėti laimėti ne atskirus pirminius rinkimus, kaip dabar Wisconsin, bet ir partijos kandidatūrą, kitas klausimas. Dauguma stebėtojų tos galimybės rimtai nesvarsto.

Būtų normalu, kad savo kandidatūrą išstatytų ir viceprezidentas H. Humphrey. Kaip liberalas, jis yra senesnis ir "tikresnis" už Kennedy ir McCarthy, tačiau kaip viceprezidentas jis turėtų ginti prezidento politiką. Uždavins labai keblus, nors eventualiai galima ir tokia išeitis, kad jis susidėtų su McCarthy.

New York Times teigimu didžiausią smūgį iš Johnsono apsisprendimo nekadidatuoti patyrė Nixonas, kuris galėtų laimėti prieš nusibodusį Johnsoną, bet turėtų pralaimėti prieš Kennedy. Čia noras, kaip sakoma, buvo minties tėvas.

Kovo 24 d. Chicagoje Jaunimo Centre įvyko LB Chicagos apygardos suvažiavimas, kuriame dalyvavo 135 apylinkių atstovai. Viršuje suvažiavimo prezidentas, Kalba Ingaunis, Apačioje atstovai posėdžiauja. A. Gulbinsko nuotrauka

DR. MARTIN LUTHER KING MIRTIS PAVOJUN STATO JAV VIENYBĘ

• DR. MARTIN LUTHER KING vienas iš myimų negrų integracijos vadovų, balandžio 5 d. pašautas nežinomo snaiperio, po operacijos mirė Memphis, Tem, ligoninėje. Tame mieste prieš tai jis vadovavo negrų protesto demonstracijai, pavirtusiai riaušėmis. Ruošdamasis sekančiai demonstracijai jis žuvo motelio balkone.

Dr. M.L. King buvo pagarsėjęs ne tik JAV, bet ir visame pasaulyje. Kaip Nobelio taikos premijos laureatui, jam buvo atdaros durys ne tik į Baltuosius Rūmus, bet ir į Vatikaną, o Afrikoje jis buvo laikomas juodųjų didvyriu.

Jo skelbiamos taikos integracijos priemonės pastatydavo jį dažnai į riaušėmis pavirtusių demonstracijų kryžminę ugnį.

Dr. M.L. King mirtis priverė JAV prezidentą Johnsoną atidėti kelionę į Honolulu. Balandžio 5 d. vakare jis pasakė kalbą, kviesdamas visus išlaikyti ramybę ir tvarką.

Tą vakarą ir sekančią dieną daugelis turėjusių kalbėti įvairiomis progomis dignitorių savo temas nukreipė į tragišką įvykį Memphis mieste.

Vellionies kūnas, lydimas našlės ir šeimos, iš Memphis į Atlantą buvo pervežtas specialiai tam tikslui paskolintu senat, Robert F. Kennedy lėktuvu.

Didesniuose miestuose saugumo organai ėmėsi tvarkai ir ramybei išlaikyti būtinų saugumo priemonių.

• KHE SANH marinių bazė Vietname, išlaikiusi kelis mėnesius apsupatą Š. Vietnamo kariuomenės ir visą laiką bombarduojama, buvo pasiekta specialiai sudaryto bazės išgelbėti 20,000 karių dalinio. Prieš kurį laiką buvo laukiama Š. Vietnamiečių atakos, o Khe Sanh padėtis buvo lyginama su prancūzų bazės Dien Bien Phu padėtimi, kada pralaimėję ten prancūzai tuo pačiu pralaimėjo ir karą Vietname.

Lauktosios atakos vietoje įvyko dalinis Š. Vietnamiečių pasitraukimas.

• OHIO VALSTIJOS vyr. prokuroras W.B. Saxbe paskelbė turįs savo žinioje 800 asmenų sąrašą, vienokiu ar kitokiu būdu su-

sijusių su Mafia ir Cosa Nostra nelegalia veikla.

• VICE-PREZIDENTAS H.H. HUMPHREY, AFL-CIO unių vadovų konferencijoj įskamiai kviečiamas paskelbti savo kandidatūrą prezidentus, pareiškė, kad tam dar neatėjus laikas. Jis kvietė visus jungtis į vieningą paramą prezidentui Johnsonui siekiant taikos Vietname.

Iš jo pareiškimų aiškėja, kad jo kandidatavimas yra tikras, tik apie tai bus paskelbta po prezidento Johnsono pasitarimų Havajuose.

• ČEKOSLOVAKIJOJE tebevyksta valymas valdžios viršūnėse, atsikratant paskutiniaisiais stalinistų likučiais. Dar keliems ministeriams "atsistatydinus", liko tik pakeisti visą vyriausybę. Kandidatų į premjerus nominuotas 44 m. amžiaus Oldrich Černik. Kompartijos centro komitete nominacija vyko slapto balsavimu.

Buv. prezidentas Novotny atvyko į centro komiteto posėdį "prisipažinti" prie "rimtų klaidų" padarytų jo 15 m. valdymo laikotarpyje. Jis taip pat kritikavo savo vaidmenį 1950 m. įvykusiųose "liaudies priešų" persekiojimuose.

PRAŠO PADĖTI LIETUVAI JOS LAISVĖS BYLOJE

Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo Komitetas deda pastangas, kad visoms ar bent daugumai laisvojo pa-

New York Times ir liberalinis respublikonų sparnas norėtų kandidatu matyti Rockefellerį. Tai būtų dar įmanoma, jei Rockefelleris pradėtų aiškinti savo nusistatymą įvairiais klausimais ir Nixonas pasirodytų pralaimis Kennedy viešosios nuomonės tyrinėjime.

Iš kitos pusės, jei Kennedy ištikro laimės partijos nominaciją, Nixonui nebus sunku įtikinti tautą, kad kaip tik Kennedy užsimojimais privirė tokią košę, kurią išvalyti atiteko Johnsonui.

saulio vyriausybių iki šių metų rugsėjo mėnesio būtų įteiktos petijijos, tai yra, — prašymai, kad tos vyriausybės padėtų Lietuvai jos laisvės bei nepriklausomybės byloje:

Keltų Jungtinėse Tautose bei kituose tarptautiniuose forumuose reikalavimą, kad Sovietų Sąjungos įvykdytasis Lietuvos užėmimas būtų pasmerktas, kad Sovietų Sąjungos kariuomenė ir administracija iš Lietuvos pasišalintų, ir kad būtų pašalintos visos kitos kliūtys Lietuvai vėl tvarkytis kaip nepriklausomai valstybei.

Siekama, kad kiekvienai vyriausybei adresuotoji petijija būtų pasirašyta eilės atitinkamo krašto įžymių bei įtakingų asmenybių.

Į tokius asmenis tuo reikalu kreiptis Vlikas kviečia atitinkamuose kraštuose gyvenančius lietuvius per jų bendrinės organizacijos vadovaujančius asmenis.

Vliko valdyba jau parėngė ir išsiuntinėjo į daugelį kraštų atitinkamus laiškus, nurodančius, kaip petijiją parėngti ir kaip suorganizuoti parašų rinkimą bei petijijos įteikimą. Prie laišku pridėta informacinės literatūros.

Laiškai su pagalbine medžiaga jau išsiųsti:

PLB Australijos Krašto Valdybos pirmininkui S. Narušui, Naujosios Zelandijos Krašto Valdybos sekretorei E. Liutikienei, Kanados Krašto Valdybos pirmininkui A. Rinkūnui, Prancūzijos Krašto Valdybos pirmininkui kun. J. Petrošiui, Vokietijos Krašto Valdybos pirmininkui J. Valiūnui, Belgijos Krašto

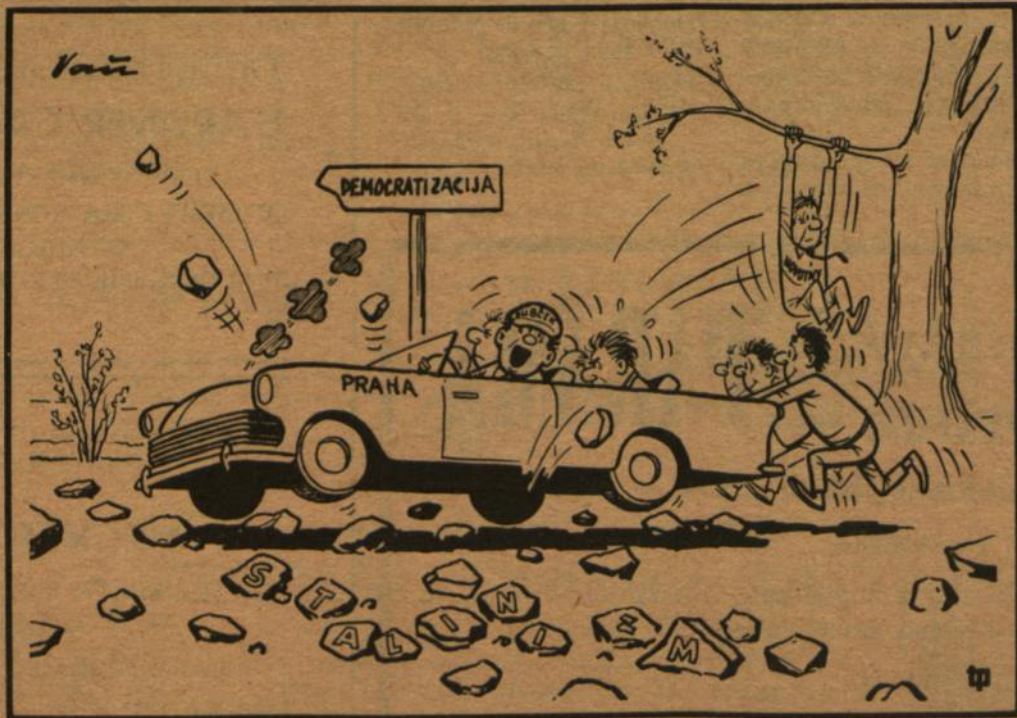
Valdybos pirmininkei S. Baltuvienei, Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos pirmininkui J. Vilčinskui, Vliko atstovui Romoje prel. V. Mincevičiui, Vliko atstovybės Kolumbijoje pirmininkui V. Didžiuliui, Vliko atstovybės pirmininkui Argentinoje I. Padvalskiui, Vliko atstovybės vicepirmininkui Venecueloje V. Venekui, Vliko atstovybės Brazilijoje J. Valavičiui, Vliko atstovybės pirmininkui Urugvajuje G. K. Mačanskui, dr. A. Geručui, Vliko atstovybės Šveicarijoje, kun. K. Patalavičiui Ispanijoje, prof. J. Lingiui Švedijoje, Č. Sliassinskiui Danijoje, R. G. Vilaziui Filipinuose ir V. Paškevičiui Peru. Dar aiškina masi, kas petijijos rengimo darbą koordinuos kituose kraštuose. (ELTA)

• ALT S-gos Elizabetho skyriaus susirinkime dalis narių įsijungė į paramos Dirvai vąj padidinant savo įnašus Vilties draugijai. Per aktyvų ir veiklų to skyriaus narį ir Dirvos talkininką Stasį Lukoševičių šiomis dienomis gavome šių skyriaus narių įnašus —

Petras Lanys — 25 dol., Jurgis Miežaitis — 15 dol., Antanas Zindžius — 15 dol., Petras Lukas — 5 dol.

Be to, nutarta įnašą Vilties draugijai padidinti iki 500 dol. ir skyriaus vardu.

Kaip matyti iš Dirvos bendradarbio ir rėmėjo Albino Trečioko korespondencijų, skyrius aktyviai reiskiasi vietos visuomeniniame gyvenime, kartu nepamiršdamas ir savosios spaudos. Skyriaus vadovybei ir nariams priklauso nuoširdi padėka už didelį dėmesį bendriems tautinės srovės ir jos spaudos reikalams.

-- Vaikai, tik ne taip smarkiai, kitaip prarasiu kontrolę!

VOKIETIJOS LIETUVIŲ ŽINIOS

VASARIO 16 MINĖJIMAS SAARO KRAŠTE

Minėjimą surengė PLB Saaro krašto apylinkė. Pagrindinį pranešimą padarė dr. med. Vl. Raišys, kuris pasitenkino neilga, bet gana konkrečia kalba apibūdinti Vasario 16 reikšmę lietuvių tautai. Kalbėtojas kalbėjo lietuvių kalba ir dalyvavusieji vokiečių spaudos ir visuomenės atstovai smalsiai klausėsi savo stalo kaimynų — lietuvių vertimo.

Prieš tai atidarydamas susirinkimą ir plačiai apibūdindamas jo neatsiejamumą lietuvių tautiniam sąmoningumui išlaikyti sve-

tur esantiems lietuviams, kalbėjo apylinkės pirmininkas A. Palavinskas. Buvo pabrėžtas lietuvių tautos tautinis savitumas. Kalbėtojas kalbėjo pakaitomis lietuvių ir vokiečių kalbomis, paaiškindamas skirtumą tarp pilietybės ir tautybės ir išskeldamas tai, kad tautinė priklausomybė nereiskia jokių menkavertiškumų, o kaip tik rodo asmens sąmoningumą ir vertingumą.

Ši problema Saaro krašto lietuviams ypač labai aktuali. Saaro krašto lietuviai visi be išimties yra Vokietijos piliečiai ir todėl kokios nors pašalpos kaip svetimtaučiai savo kultūriniais poreikiais iš krašto val-

džios negauna. O vis dėlto savo iniciatyva ir lėšomis buvo prarastas iki šiol pats stambiausias susirinkimas koks Saaro krašte kada buvo. Susirinko beveik visi Saaro krašte gyvenę lietuviai ir net vokiškos kilmės asmenys, kurie neseniai iš Lietuvos atvyko. Dalyvavo apie 70 asmenų, o tai be kelių asmenų būtų visas šimtas procentų Saaro krašto lietuvių.

Minėjimo dalyvavo aukštas Saaro krašto vyriausybės pareigūnas Fr. Fritsch, kuris pasakė susirinkusiems kalbą pagirdamas lietuvių už jų tautinį sąmoningumą ir solidarumą. Dalyvavo taip pat Saaro krašto laikraščio "Saarbruecker Zeitung" kultūrinio skyriaus redaktorius p. Schwertner ir Saaro Krašto "Junge Union" partijos pirmininkas, p. Veškalnys (Weschkalnys), kuris atvyko tyčia į šį susirinkimą, kad išgirstų savo tėvų kalbos skambesį, dainų grožį ir pamatytų bent dalį papročių. Tai jaunas vyriškis, kilęs iš Virbalio ir vaikystėje, baigiantis karui, neteko tėvų. Išlaugęs pas svetimus, jis jau nieko neprisimena kas būtų lietuviška, bet pavardę nešiojantis pasididžiudamas jos lietuviškumą.

Pagaliau trumpu žodžiu visus dalyvius pasveikino p. Schwertner ir p. Veškalnys, o po to salėje nuskambėjo Lietuvos himno garsai. Aidint himnui ne vienas ieškojosi nosinaitės ir šluostės, o "Saarbruecker Zeitung" pirmadienio laidoje, aprašęs visą šventę, nepamiršo pridurti, kad: "... die Anwesenden hoerten ergriffen ihre Nationalhymne". Vėliau po pusianakčio skirstėmės į namus gerai pasilinksminę ir tvirtai nusprendę ateity dažniau susitikti ir tarpusavy bendrauti tuo palaikant savo papročius ir kalbą.

A. Palavinskas

SENELIŲ PRIEGLAUDOJE

Vechta, St. Hedwigstift senelių prieglaudoje gyvena 18 lietuvių. Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 50-ąją sukaktį paminėjo pradami vasario 11 d., mišiomis už žuvusius už tėvynės laisvę, kurias laikė kun. P. Girčius. Vasario 16 d. vakare įvyko kuklus paminėjimas. St. Motūzas trumpu žodžiu atidaręs minėjimą ir jį pravedęs perskaitė Vasario 16 Akta, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininko žodį į brolius ir seses pavergtoje tėvynėje ir laisvajame pasaulyje. Pagerbus žuvusius už Lietuvos laisvę ir po Lietuvos Himno buvo šeimyniškai pabendrauta, klausantis iš plokštelių lietuviškos muzikos bei dainų. M. Beinorienė paskaitė sukakčiai pritaikytą Bernardo Brazdžionio ir Maironio poeziją. Pasidalinta mintimis tėvynę liečiančiomis temomis.

Sukakties proga, atvykęs dominikonų provinciolas,

visų dominikonų vardu pasveikino ir palinkėjo pavergtai Lietuvai laisvės.

Seneliai visuomet buvo jautrūs lietuviškiems reikalams ir dažnai paremdavo lietuviškas institucijas. Šios brangios sukakties proga senukai ypatingai buvo dosnūs — suaukojo Tautos Fondui DM 659,—, Vasario 16 gimnazijai DM 300,— ir Vokietijoje lietuviškam jaunimo laikraščiui paremti DM 100,—.

Vokiečių spauda Nordwest Zeitung ir Oldenburgische Volkszeitung paminėdama sukaktį įsidėjo St. Motūzo drožinių nuotraukas — Laisvės statulą, komunizmo pavergtų tautų, žmogaus ir kryžiuojamos Lietuvos simbolių. Lietuvos vokiečių Heimatstimme laikraštis, paminėdamas sukaktį, įsidėjo Motūzos išleistą jubiliejinę atvirutę.

NAUJOS LB APYLINKĖS

Maine įsikūrė LB apylinkė Juozo Matulaičio pastangomis. Vasario 18 d. įvyko susirinkimas ir išrinkta valdyba, kurios sąstatas sekantis: Juozas Matulaitis — pirmininkas, Juozas Kriščiūnas — sekretorius, Antanas Staniulis — kasi-ninkas. Apylinkės revizijos komisija susideda iš Juozo Černiaus — pirm. ir Lydijos Totoraitienės — narės.

Bielefelde Algirdo Pacevičiaus pastangomis vėl atsikūrė apylinkė, kuri pastutiniu metu buvo nusto-jusi veikti. Į valdybą išrinkti: V. Švažas — pirm-ninkas ir A. Pacevičius — sekretorius.

• Antano Smetonos koncertas Hannoverioje įvyko š. m. vasario 18 d. Beethoveno salėje. Skambino J. Haydno Sonate Nr. 62 Es-Dur, L. V. Beethoveno Sonate Cis-Moll op. 2, Nr. 2, R. Schumanno Fantassie C-Dur op. 17 ir F. Chopino 24 Preludes op. 28.

Koncertas pavyko labai gerai ir susilaukė labai pozityvių ir šiltų kritikų Hannoverio spaudoje.

• Julija Vyšniauskaitė, gyvenanti Vokietijoje, sausio pabaigoje išlaikė egzaminus ir įsigijo diplomą vertėjos ir ūkinės korespondentės srityse.

HELP WANTED MALE

Class A. Sheet Metal and Layout Man
Raycon Electric Mfg. Co.
Detroit, Mich.
313 — 537-4680 (39-41)

WANTED
JOURNEYMEN
TOOL ROOM
GRINDER
OPERATORS

EIGHT YEARS EXPERIENCE
Steady work for qualified men.
Fringe benefits.

DIESEL EQUIPMENT
DIVISION
GENERAL MOTORS CORP.
2100 Burlingame Ave., S. W.
Grand Rapids, Mich.
An Equal Opportunity Employer (39-41)

GREETINGS and BEST WISHES

THE OHIO SANITARY SPECIALTY CO.

PLUMBING, HEATING, SHEET METAL AND ROOFING SUPPLIES

6000 Euclid Ave.

Call EX 1-0500

GREETINGS and BEST WISHES

JOHNNY'S AUTOMATIC TRANSMISSION

FINANCING, FULL GUARANTEE

626 East 152nd St.

851-7333

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

JOHN L. MOLNER INDUSTRIES INC.

15250 Mc CRACKEN Rd. 581-3600

GREETINGS and BEST WISHES

WIEHN'S BAKERY

For GOOD Baked Goods - See WIEHN'S

704 EAST 185th ST.

KE 1-0650

GREETINGS and BEST WISHES

Wm. H. BROWN REALTORS

17591 BROADWAY

MAPLE HEIGHTS

MO 2-1400

GREETING and BEST WISHES

GOTHAM STAPLE CO.

3335 East 93rd Street
341-7144

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

OMER W. SCHROEDER

GENERAL INSURANCE OF ALL TYPES

815 SUPERIOR AVE., CLEVELAND 14, Ohio

Call PR 1-6000

GREETINGS and BEST WISHES

GARDNER CARTAGE Co., Inc.

MOVERS AND ERECTORS

OF HEAVY MACHINERY, BOILERS, SAFES
GENERAL TRUCKING

2662 East 69th STREET

UT 1-3800

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

HECKER TAVERN

WE SERVE THE FINEST CHOICE
WINE — LIQUOR — BEET

MARY HRIBAR & JOHN SUSTARSIC

1194 East 71st St.

EN 1-9779

Tik per Angliją... Pigiau, greičiau, geriau, galima pasiūsti dovanų siuntinėlius savo artimiesiems Lietuvoje.

Artėjant vasarai, dabar, jau pats laikas pagalvoti kokį dovanų siuntinėlių sudaryti ir pasiūsti savo giminėms. Žemiau siūlome du specialiai paruoštus, praktiškus ir labai naudingus siuntinius.

VASARINIS 1968. 1.

Gėlėto, nepermatomo, storo nailono medžiaga dėl 4 suknelių, 3½ jardo vilnonės angliškos labai geros vyriškai eilutei medžiagos, 3½ jardo, vilnonės angliškos moteriškai eilutei medžiagos, 1 terelyno bliuskutė, 1 vyriški nailoniniai marškiniai, 2 p. vyriškų arba moteriškų geriausios rūšies nailoninių kojinių.

\$75.00.

VASARINIS 1968. 2.

Pavasariniam arba vasariniam paltui vilnonė medžiaga, 3½ jardo vilnonės angliškos puikios eilutei medžiagos, stora nepermatomo nailono medžiaga dėl dviejų suknelių, 1 šilkinė skarelė, 1 vyriški nailoniniai labai geros rūšies nailoniniai marškiniai, 1 sv. šokoladinių saldinių, vyriškas arba moteriškas nailoninis lietauspalis.

\$75.00.

Taip pat, į betkurį siuntinį galima pridėti žemiaus išvardintus dalykus, kurie yra visada naudingi ir laukiami Lietuvoje. Vilnonė skarelė \$4.00, nailoninis itališkas lietauspalis \$10.00, vyriški arba moteriški megstukai \$12.00, nailoniniai marškiniai vyriški \$7.00, vyriškos arba moteriškos nailoninės arba vilnonės kojinės \$2.00.

BALTIC STORES LTD., (Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2. SHO 8734.

Su malonumu priimame užsakymus, kuriuos pats siuntėjas paširenka iš kainoraščio arba užsako kas jam patinka. Taip pat, persiunčiame ir jūsų pačių supirktus siuntinius.

Mūsų sąskaitos duoda teisę į Income Tax sumažinimą, jei siuntiniai yra siunčiami šeimai.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00; Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$13.00 pusei metų \$7.00. Dirva išeina; tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Antanas Olis ir jo politika

Ar daug kas patikės, kad birželio mėn. pradžioje jau visas dešimtmetis kai netekome adv. Antano Olio? ALTS-gos valdyba jau iš anksto paragino skyrius susirūpinti tinkamais šios liūdno sukaktis paminėjimais. O toji sukaktis svarbi ne vien tik ALTS-gai, bet visai lietuvių visuomenei.

Tiesa, velionis buvo pasirinkęs tautinės srovės kelią, buvo ilgą laiką tai srovei vadovu ir keldrodiu. Bet kalbant ir prisimenant Antaną Olį, prisimena ir Jono Paplėno žodžiai, parašyti prieš 10 metų (Dirvos 46 nr. 1958 m.):

"Antanui Oliui buvo būdingas platus mastas. Jis nemėgo smulkmenų. Jo užsimojimais siekė platumų ir aukštumų. Jo sumanymai originalūs ir naujoviški".

"Jo politinė veikla", rašo toliau J. Paplėnas, "giliai apmąstyta ilgoms distancijoms, pagrįsta visų lietuviškųjų pajėgų glaudinimu ir nukreipta į taikinguosius sluoksnius, lemiančius JAV, o drauge ir laisvojo pasaulio likimą.

Jo masto platumas Chicagos didmiesčio istorijos įrašytas septintojo technikos stebuklo vardu".

Ne pripuolamai Antanas Olis pateko į amerikietiškąją politiką, ne pripuolamai rinkimuose už jį buvo atiduodama daugiau balsų, negu Chicagoje buvo surinkęs buv. prezidentas gen. D. Eisenhoweris. Buvo vertinama jo asmenybė, sugebėjimai, bet ne mažiau verta mums įsidėmėti ir tai, kad A. Olis ton politikon ėjo ne siaurai asmeniškais sumetimais, bet giliai įsitikinęs, kad Lietuvai daugiau bus pasitarnauta tiesioginiu ryšiu, įtaka ir darbu politinėse viršūnėse, o ne vien tik prašymais ir priminimais iš šono.

Antanui Oliui reikalaujant respublikonų rinkiminę programą buvo įtrauktas Lietuvos vardas ir jos laisvinimo bylos reikalas. Su Antanu Oliu skaitėsi respublikonai, ne mažiau juo stebėjosi, jo toleranciją gerbė ir demokratai.

Jonas Paplėnas tuo reikalu rašo:

"Tolerancijos ir sugyvenimo troškimas jį verčia peržengti grupines, partines ir tautines ribas tiek lietuvių, tiek ir amerikinėje visuomenėje. Tai populiaria jį plačiose masėse. Neretai jį skamba, jį įgaliotas, visų tautinių Chicagos mažumų vardu. Tai sukuria sąlygas mūsų rūpesčiams per jį pasiekti kitų protus ir širdis. Ir tai tarnauja visų mūsų idealui".

Šį kartą, šalia kitų neužmirštamų Antano Olio asmens ypatybių, norėjau iškelti jo sveiką ir lietuviams įsidėmėtiną pažiūrą, kad vieni savyje veikdami, nesiekdami didesnės įtakos amerikiečių politiniame gyvenime, dingsime nepastebėti, niekam nereikalingi. Neveltui šiais metais buvo kreiptas didesnis dėmesys Lietuvos reikalo iškėlimui platesniuose amerikiečių sluoksniuose, tad ir matome kur kas ryškesnius rezultatus.

Antano Olio savo tarpe nebeturime. Nebeturime ir tokios ryškios asmenybės, kuria galėtume ne tik remtis, pasitikėti, bet kartu ir didžiulius užtarnautais politiniais laimėjimais. A. Olio pavyzdžiu pasekti, jo nueitą kelią išvelgti, jo principų laikytis ne kiekvienas sugeba ir ne kiekvienas tam nori pasižvesti.

O tačiau mums reikėjo ir reikės tokių veikėjų, kaip Antanas Olis, kurie savo pavyzdžiu, vidine asmenine šilima ir trauka, aiškia ateities vizija ir uždavinių gyvenimiškumu vestų ne tik į atžymėtinius pavienius darbus ir laimėjimus, bet spiestų visus didesnės vienybės, į tikrąjį Antano Olio ke-

LIETUVOS VARDŲ KILMĖS BEIEŠKANT... (2)

LITAVORO ATSAKYMAS

(Pradžia Dirvoj Nr.35)

Mūsų apžvalgos pirmojo daly, trumpai palietus Vakaruose esamus kalbinius paminklus, verta būtų tą patį atlikti ir mūsų tėviškės ribose. Jei Vakarų šaltiniai nurodo tos šaknies prasmę kilus iš kovos vieneto, ar pasitvirtintų toks aiškinimas pas mus?

Štai ką tuo reikalu turi pasakyti S. Daukantas: "Tie kurie į karą traukė ūkio (valstybės) nuo neprietelių ginti, vadinosi vyčiais nuo žodžio vyti, tai yra ginti, kurie neprietelius ūjo iš savo ūkio laukan. Tie vyčiai žemaičių raštuose žemlionimis yra vadinami, jog už žemę, kurią dėvėjo, nieko nemokėdami turėjo ūkiopavojui radusis į karą traukti. Tų žemlionių buvo kitą kartą didelė daugybė Lietuvoje ir Žemaičiuose, kurių daug paskui Jomylis-tos (didikai) panaikino ir pavergė... Tokia daugybė, sako, jų kitą kartą buvusi, jog iš vieno mažo pavieto, kaip yra Palangos pavietas, daugiau nei 2.000 raitų Vyčių o peščiųjų 5.000 ar 6.000 į karą traukdavo. Šiandien likusieji vadinasi bajorais, taip pat be kokios šviesybės, nežina patys kuo kitą kartą buvę ir kuo šiandien yra, kas kartą spaudžiami ir naikinami." (Istoriye Žemaytys-ka).

Ar galima rasti geresnį Karolio Didžiojo Leudų, žemės bajorų, aprašymą? Abejų socialinė santvarka identiška.

Bet pats karalius Jogailla teiksis tai mums irgi patvirtinti. Jojo duotoj 1387 m. privilegijoj Lietuvos bajorams jis laiduoja jiems teisę ir toliau karo žygį traukti "secundum veterumum Pogoniae" ir užtikrina jiems, kaip ir Karolis, žemės nuosavybę, uždedamas tik pareigą statyti kur reikalinga gynybos pilis.

Tas privilegijoj pabrėžtas "karo vedimas pagal senobinį Pagau-nios (Vyties) paprotį" reiškia daug ką.

lią, kurį taip vaizdžiu jaunimui pavyzdžiu iškėlė Jonas Paplėnas, sakydamas:

"Antano Olio pademonstruota dviejų kraštų intereso harmonija yra gerai išbalansuota formulė jaunajai mūsų kartai, siekiančiai tvirtai įsikabinti JAV žemėje ir aukščiau pakylėjus, ne tik išvelgti gimtojo krašto rūpesčius ir ne tik pajusti jo vargus, bet ir siekti juos pakeisti laisvės džiaugsmu ir gerove.

Šis kelias yra Antano Olio kelias".

Č. GEDGAUDAS

Visų pirma, bajorai "Liaudai" kovos savopulku, savo Vėliava, savo karvedžio (vėliau maršalkos) vedami, o nebus mobilizuoti ir išmėtyti įvairiuose Karaliaus daliniuose.

Antra, senobinė Pagau-nios - Vyties tradicija liepė iš pasaly išibrovusį ir grobiu nešinę priešą greitosios raitijos Vėliavomis pavyti, pagauti, sunaikinti. Iš tų dviejų tos pat esminės reikšmės veiksmazodžių kilo mūsų Vyties, o slavų Pogonia vardai. Tą senovišką "Pagonių" šaknį jau seniai vakarų kalbininkai konfiskavo, kildindami ją iš lotynų paganus - lauko žemdirbys. Bet ar nebūtų reikalo tą etimologiją peržiūrėti? Juk romėnai arė savo laukus pagautais kare belaisviais, taigi "pagau-niais" o daugelis jų, jei ne visi, buvo šiaurės, prūsų kilmės. Be to, kil-dinant tą šaknį iš lotynų susidaro nesąmonė rytuose, bandant paaiškinti ir slavuose tos šaknies at-siradimą, nes juk jie lotynų kalbos nevar-tojo.

Trečia, kai Dlugošas su nustebimu išgiria Jotvingių drąsą, "kurie nedvejodami dešimčia vyrų puola visą šimtinę" tai jis visai nepramato, jog aprašo Vyties "senobinio papročio" garbės dėsni. Vyčiai niekuomet nebėga. Ta "mirties pulkų" tradicija buvo daugelio vėlesnių karinių dalių perimama. Vengrų, vokiečių, rusų armijos turėdavo keletą tokių elito vienetų (juodieji mirties gusarai, ulonai ir pan). Ginklavimo ir skaičiaus persvarai 12 amž. pakrypus Galyciaus ir Malopolskos šarvuotų pulkų naudai, Jotvingiai visvien juos savižudiškai puldavo, kad ir puikiai žinodami, jog "čia ir padės galvelė", ir tuo būdu labai garbingai, bet visai nekariškai elgdamiesi, buvo greitai ir sistematiškai išnaikinti.

Vėlgi, kai Karolio Liaudai prisiekdavo jį

ginti iki mirties, tai tas anaipol nebuvo tuščias žodis. (Žiūr. Rolando Glesmė).

Vyties "senobinį paprotį" randame ir Lietuvos Statute (XIV,9) žirgo (senovėje švento gyvulio) vagystės atveju. Tučtuojau sušaukiama kaimynų talka, ir vejamasi pėdomis, o jei jos nuveda į kitą sodžių tai jojo gyventojai privalo sekti pėdas toliau. Atsisakymas lygus prisi-pažinimui, ir jie turi sumokėti nuostolio vertę.

Kaip kovėsi Vytieskariai? Tai buvo anų laikų fronto pralaužiamoji jėga. Nuo galvos ligi kojų šarvuoti, ant didžiulių irgi šarvais apkaustytų stipriausios veislės žirgų, jie prilygo šių dienų tankų daliniams. Sustodavo mūsų "Suvėnia", kurio žodžio rusai nei kryžiuočiai nesuprasdami paniekinačiai išvertė į "svinja" bei "švenine". Priešakyje tebuvo tik vienas, stipriausias milžinas.

Už jo pečių, du, jam beveik lygūs, už jų trys, ir taip toliau Draugonė susirikiudavo aštriu kaip kirvis smaigaliu, išsiplėsdama tolydžio į šonus viską griauančiu kilyliu. Ta didžiulio svorio žirgų, raitelių ir geležies masė išibėgdavo iki pilnos zovados ir smogdavo į parinktą taikinį taip, kad "laukai ir girios nuskambėdavo". Žinoma tokio dūžio lengvesni raiteliai, o ypač pėstininkai, atlaikyti fiziškai nepajėgė. Taip Lietuvos Vyties pulkai, atjoję vaduoti turkų apgulto Vienos miesto, praskrodė šimtatūkstantinę jų armiją nuo galo iki galo, visą centrą išvartę. Tokia operacija turėjo netgi nusistovėjusį techniską pavadinimą: "pervaziuoti priešė pilvais".

Mūsų Vytį atvaizduoto raitelio skyde esąs kryžius nieko bendro su katalikybe neturi, jis buvo vartojamas daugelį amžių prieš Kristų. Tai vienintelis išlikęs mūsų senojo rašto ženklas, tai skaitmuo, reiškiantis tūkstantį. Jį atrandama priešgraikinių Pelasgų skaičiavimo sistemoj, bei Tocharų ir kai kurių Himalajų papėdės tautelių civilizacijos liekanose, -- bet jo reikšmė patvirtinama ir gotų iškraipyto tūkstantinės vado pavadinime "tiu-fad". Todėl tas mūsų raitelis nėra paprastas "draugas", -- karys draugonėje, o josios vadas, rikis.

Štai vėl Daukantas: "Bet reikiant kariauti su kokia tauta, pakeltaskareivį (laisvai išrinktas) karvedys vadinosi rikis arba gaspadorius, lygią valdžią pačiam kunigaikščiui turįs".

Kas norėtų susipažinti su tokios Vyties Vėliavos aplinka ir gyvenimu, ras gausiai medžiagos H. Senkevičiaus Tri-logijoje, kurios vienas svarbesnių veikiančių asmenų kaip tik yra tokia lietuvių "Liaudų" vėliava. Žinoma, reikės daug kantrybės perne-

Spaudoje
pasidairius

NEBUS NUSIŽENGTA Į STATYMAMS

Jaunimo Centro naujo priestato statybos ir išplanavimo klausimais Drauge bal. 3 d. pasisakė kun. dr. J. Kubilius, Bendradarbio Alm. Drul. užklaustas "ar būsimųjų tautinių namų pastatymų nesikryžiuos su Jaunimo Centru", kun. dr. J. Kubilius atsako:

"Tautinės srovės organizacijos buvo vienos iš pirmųjų mūsų rėmėjų. Išsikalbėjau su jų žmonėmis gerai. Žinau, ką jie galvoja statyti. Jie galvoja pastatyti savo sąjungai buveinę su sale, kur jie galėtų susirinkti kaip savo namuose ir savo organizacijos reikalus gerai tvarkyti. Bet jie nenumatė statyti jokios salės jaunimui bei jaunimo organizacijoms patalpų, nes, kad išlaikytų namus, juos statys šerininų pagrindu, kam išlaikyti, norint nenorint bus reikalingas ir alkoholinių gėrimų baras. Bet pagal Illinois ir kitų valstijų įstatymus, ten, kur yra baras, negali būti vietos jaunimui. Tad Jaunimo centro paskirtis ir toliau pasilieka ta pati. Būčiau dėkingas tautinei srovei, jei jie pastatytų sporto salę arba archy-vams patalpas, tada nuo mūsų pečių nukristų didelė našta".

Tenka manyti, kad ruošiantis pirkti ar statyti visuomeniniams reikalams namus, tų užsimojimų vykdytojams tenka susipažinti (jei dar nežino) ir su reikalingais įstatymais. Ne vien tik Illinois valstijoje, bet ir kitose, gėrimų barai neįrengiami jaunimui. Tų barų viena paskirtis, jaunimui salės -- kita. Įstatymai yra panašūs parapijų, religinių ir visuomeninių organizacijų salėms. Jų laikantis nenukentės nei jaunimas nei alkoholinių gėrimų baras, jei kur jis bus reikalingas.

Netenka abejoti, kad tautinės srovės žmonės ne tik kad buvo, bet ir liko Jaunimo Centro šeiminkų rėmėjais ir gerbėjais. Jie norėtų ir toliau tokiais likti. Bet savos pastogės įkūrimas neatsieks tikslo pastatant -- archyvu patalpos, sporto salės ar kitoms tikslams pastogės tik tam, kad nuimti nuo Jaunimo Centro šeiminkų didelę našta nuo pečių.

Nėra jokių duomenų galvojimui, kad tautinių namų statyba kur nors kryžiuotųsi su Jaunimo Centro tikslais.

Bereikalingas klausimas iškėlė bereikalingą atsakymą, sukeliant daugiau dulkių dar nepradėtuose statyti projektuose.

sant autoriaus iškarščiausia lenkomaniją bei jo šališkus mūsų politikos bei istorijos vertinimus. Jojo vėlyvų viduramžių pažinimui betgi ir

(Nukelta į 4 psl.)

PLANINGAS TAUPYMAS

5 1/4%

Mokamas už vieno metų taupymo ląkstus nuo išdavimo datos (\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4 3/4%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

DĖL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD · CHICAGO, ILL. 60608 · TELEPHONE 847-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

"DIALOGAS SU KRAŠTU" (15)**BRONYS RAILA**

PALYGINIMŲ BYLA

Buvo taip neįauku bendrųjų problemų plotmėn įterpti šiuo atveju nereikšmingas kelias mano gyvenimo iškarpos, jog stačiai ėmė persekioti įtarimas, kad skaitytojas nuobodžiaus, o geriausiu atveju tik šypsosis iš mano naivumo pretensingai suvaidinti kaž kokią "įžymų rezistentą". Todėl vis stengiausi atsiprašinėti, lyg ir pasiteisinti.

Kodėl tuomet rašiau?

Rašiau dėl trijų sumetimų. Pirmą, dėl "istorinio rekordo", kiek bebūtų jis svarbus ar nesvarbus. Kad kas nors kada nors negalėtų pasakyti: aha, sovietiniai autoritetai įrodė jį buvus hitlerininkų padlaižiu, jis nutylėjo, tai greičiausia taip ir buvo... Antra, dėl malonumo stebėti, kaip totalinis melas jau yra permerkęs sovietinio žmogaus psichiką, ir dėl artistinio polinkio kiek pažaisiti su anos tragikomiško scenos aktorais. Trečia, dėl noro ta proga Baltušiui ir "jo padėties" draugams pastatyti vieną gal ne visai smagų klausimą.

Kas už ką ir kaip?

Su šimtais kitų lietuvių aš bėgau pirmą kartą į Vokietiją ir su tūkstančiais antrą kartą per Vokietiją ko toliau į Vakarus, net ligi Amerikos. Tuose aktuose nieko nėra narsaus, tai tik bėgimas po pralaimėjimo, Sovietų Rusijai okupuojant tėvynę.

Visada buvęs vokiškosios "Drang nach Osten" politikos priešininku, jokiom nacistinėm grupėm niekada nepriklausęs, aš nesirinkau tarp Rytų ar Vakarų kaimyno okupacijų. Aš tik per tuos 25 metus vis viršum vis stengiausi remti darbą ir dalyvauti vienoje ar kitoje antinacinės ir antikomunistinės rezistencijos pagrindžio organizacijose su pagrindiniu tikslu – grąžinti Lietuvai valstybinę nepriklausomybę.

Baltušis su Sniečkumi, Guzevičiumi ir Paleckiu su Gedvilu, Cvirka, Venclova, Korsaku ir Salomėja Nėrimis, su šimtais kitų draugų 1941 m. vasarą išbėgęs į Rusiją ir 1944 m. vasarą grįžęs, – kokias per tą laiką jėgas jis ir jie rėmė ir teberemia? Kokiom priklausė ir priklausio lietuviškom pagrindžio organizacijom, siekiančiom lietuvių tautai laisvės ir Lietuvai nepriklausomybės?

Istorija savo nesibaigimu dar tyli. Bet gyvenimas klausia. Ir ateitis visada klaus. Ir galbūt atsakys.

Nereikėjo nė šūkauti

Tas klausimas neišvengiamai veda mus į kitus palyginimus tarp lietuviško kelio, fašizmo, nacionalsocializmo ir rusiškojo bolševizmo.

Kaip matėme, Baltušis, kaip ir visas kompartijos mokslas, nacizmo neskiria nuo fašizmo, nors tarp jų būta ryškių skirtumų, ypač Lietuvos likimo sektoriuje. Bet kiek panašumų tarp nacizmo ir bolševizmo, kurie mūsų tėvynėje abu buvo konkrečiai išbandyti ir tebepuoselėjami! Tik juokingiausia, kad ne viskas byloja nacizmo nenaudai. Kai kur hitlerinis studentas nors stengėsi, bet nesugebėjo prilygti bolševikiniam profesoriui...

Baltušis, štai, nustebeš piktinasi ir vadina mane demagogu, kad dabartinę Lietuvą laikau Sovietų Rusijos okupuotą, o nacių okupacijos trimečiu, kaip jis sako – "mes nė sykio neišgirdome iš pono Rallos lūpų termino "okupacija"... Kas tie "mes"? Aišku, kad į Rusiją išbėgusiems buvo gal per toli išgirsti. Tuo sunkiau, kad Šiaulių, Vilniaus ar Kauno gatvėmis vaikščiodamas tikrai aš nė sykio nešaukiau – "Nacių okupacija! ar girdit, ar nežinot?!" Kiekvienas tada būtų pasakęs, kad tam vaikinui turbūt galva susisuko.

Mat, to ir nereikėjo. Tik bolševikai iš Maskvos ir iš Kauno slabadų, okupuodami Lietuvą 1940 metais, visais balsais iki užkimimo šaukė, kad dabar tai vyksta Lietuvos išlaisvinimas. Ir kai 1944 m. vėl grįžo, tai dar kartą išlaisvino. Vokiečiai taip garsiai neskelbė, nebent tik pradžioj trupučiuką vietiniams taikos reikalams. Žinoma, jiems patiko, kai vienas kitas mūsiškis entuziastas po greito ir sėkmingo karo žygio per Pabaltijį 1941 m. vasarą pirmomis dienomis vokiečių kariuomenės įžengimą pavadindavo, tam tikra prasme teisingai, "išlaisvinimu iš bolševikinės vergijos". Bet naciai iš

tokių kelių mūsiškių naivumo tik juokėsi sau į kumštą.

Jie visai neslėpė, kad tas "išlaisvinimas" yra jų apgalvotas ir trokštas rytų kraštų užėmimas, užkariavimas, okupacija. Hitlerio "Mein Kampf" evangelija tuo reikalu labai aiški, nedviprasmiška. Vokiečiai patys Lietuvą, Pabaltijį, kaip ir Rusijos bei Ukrainos plotus laikė ir vadino okupuotais kraštais. Juk ir Alfredo Rosenbergo speciali ministerija administruoti užkariautoms Rytų teritorijoms buvo įsteigta Berlyne neužmaskuotu, visai teisingu pavadinimu – "Reichsministerium fuer die besetzten Ostgebiete" – ministerija užimtoms, arba okupuotoms Rytų sritims.

Vokiečiai naudoja lotyniškus žodžius "okupacija" ir "okupuotas", bet daugiau tik teisės mokslų terminijoje, o šiaip labiau mėgsta savuosius "Besetzung" ir "besetzt", kas politinė prasme reiškia lygiai tą patį. Kodėl man būtų reikėję dar specialiai kam šaukti "okupacija", kai ir patys vokiečiai Lietuvos "teisinę" padėtį taip vadino? Jie, beje, net per daug nepykė, kai mes juos teisingai supratom.

Kai "Lietuva" su priedais

Arba štai Lietuvos vardo panaikinimas...

Baltušis tvirtina, kad naciai panaikino Lietuvos vardą, pavadindami ją Ostlandu. Ne visai taip. "Ostland" buvo pavadinta didesnė keturių okupuotų apygardų, arba "bezirkų" grupė: Estija, Latvija, Lietuva ir Gudija, su vyriausiu koriku Reichskomissaru Lohse viršūnėje.

Lietuvos vardas dar nebuvo panaikintas, nors Kauno vardas tuoj pakeistas į "Kauen". Lietuvai buvo paskirtas Rusijoje gimęs vokiečių generalkomissaras Adrian von Rentelnas, ir mūsų žemė, gal laikinai, pakrikštyta "Generalbezirk Litauen", mums savitarpyje dar nedraudžiant vartoti žodį Lietuva be "bezirko". Tai nedaug blogiau ir negeriau, kaip rusų Lietuvai primestas pavadinimas LTSR – Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika. Taigi, tame besikeičiančių okupacijų kadrilyje buvo "generalbezirk", buvo ir tebėra "socialistinė respublika" ar "Tarybų Lietuva". Tik Lietuvos, kaip valstybės, vis tiek nėra.

Raudonasis Kremlius užsuko ratą neva truputį kitokia, bet iš esmės ta pačia kryptimi, kaip ir rudasis Berlynas. "Tarybinės respublikos" geografinį vardą maskoliai sutiko palikti, net "Wilno" ir "Kovno" rašyti – Vilnius, Kaunas. Bet jie atkakliai pratina (jei nesakytumėm, verčia) pakeisti pačios lietuvių tautos žodį, jį sutarptautinant į "tarybinę naciją, vieną iš "brolisčių tarybinių nacijų". Vis dažniau sovietinės Lietuvos lietuviams jie primeta ir mūsų tautinę kultūrą vadinti "nacionaline kultūra", tautinius papročius – "nacionaliniais" ar netgi "vietiniais" papročiais, tuo pat metu griežtai reikalaudami, kad tik tas "nacionalinis ribotumas" ir "vietininkiškumas" per giliai nenuieitų, kad nevirstų revizionizmu ir nacionalizmu.

Senų malūnų girkos

Žodis nacija – gerai, bet nerusiškas nacionalizmas – labai blogai!

Gramatinės tautos ir nacijos reikšmės yra tos pačios, tačiau praktikoje ne visai tos pačios. Tarybinė nacija turi būti be nacionalizmo, be "naciškumo." Ji privalo pagal Suslovo reikalavimus virsti sovietinė, kas praktiškai reiškia – palaipsniui rusėti. Kalbinių absurdų onanizmui Rusijoje nėra galo.

Tai sena taisyklė. Kai išlaisvintojai Lietuvą apkaišo "bezirkų" ar "tarybinių respublikų" vainikais, tai jau ne mūsų, o jų "Lietuva". Tai tik toks "bezirk", tokia sovietinė respublika, kraj ar oblast, kokios okupantas nori.

Taip buvo carų laikais, taip Hitlerio, ne kitaip sukamos malūno girkos ir Stalino-Brežnevo reakcinės gadynės trukmėje.

Prileidžiu, kad tatau savo tiesioginėje aplinkoje mato ne tik Baltušis, bet ir jo vyresnis draugas Sniečkus. Gal tik su tuo skirtumu, kad pastarasis gerai žino, ką daro, o Baltušis, kaip vėliau regėsime, ramina save daugiau negu naiviais svaiciojimais.

Štai pavyzdžių: "Šveicarija Olandijoje" "Australijos prancūzai" ir pan. Tikra nesąmonė!

Kas gi tad čia scribo norėta pasakyti? Kodėl kvažiuočiai pažymi, jog pavaikščiojus skersai – išilgai Žemaičių žemelę, galima rasti ten "Lietuvos dvarą" maždaug vieno valsčiaus dydžio, bet tikrai nedaugiau vienos dienos kelio išilgai (mat atstumas jie žygio dienomis matuodavo).

Apie ką čia kalbama? Prieš atsakant, primin-

Elizabetho lituanistinės mokyklos choras kultūrinėje popietėje Putnamo seselėms paremti.
V. Maželio nuotrauka

sime vieną pagrindinių kalbotyros dėsnių. Topaties žodžio sąvoka viduramžiuose ir šiandienai du skirtingi dalykai. Viduramžiuose pavardžių ir valstybių bei genčių vardų nebuvo, taip kaip mes juos šiandien atitrauktai suprantame. Šventivaldas tai ne to karaliaus vardas, tai jojo "užsiėmimas" Liudo-vykas tai "iš profesijos" "liaudies gynėjas, jis priylgsta Vytautui – "tautos Vyčiui" Burgundai tai ne tautos vardas, o jų užsiėmimo: būrų, vergų gundytojai. Taip pat nebuvo ir vietovardžių. Brasta, Pervalka, Perloja, kurias mes suprantame kaip miestelių vardus, senovėje tereikė tik jų "užsiėmimą", amatą.

Brasta užsiima tuo, kad duodasi perbrendama; be šios daiktinės, kasdieninės reikšmės jina jokios kitos neturi. Taip pat Pervalka ar Pereiloja nurodo tik jų naudojimo būdą. Karalius taipogi vardo neturi. Jis vadinamas pagal jo "amatą" Valdas, Rikis, Aukštala, Didžbalis. Karvedys vėlgi, tai Varys, Vaireika, Varėdas, Gineitis ir pan., o kareivis, tai Liaudas, Vytis, Varingis, Kaujis, Kovujas ir t.t. Tikrinių – abstrakčių vardų senovėje nėra, – ta prasme pavarto ti, jie virsta Dievais.

Pavardes pradedama vartoti Europoj tik nuo X-XII amž., pas mus, net daug vėliau, tik nuo Jogailos mūsų karaliai turi pavardes.

Šį dėsni atsiminę, dabar jau pažiūrėsim į tą "Lietuvą Suduvoje" ir "Lietuvos dvarą Žemaitijoje" visai kitom akim. Jei suprasime tytariamų Lietuvų vardus tik kaip jo "amato" nurodymą, nesunku bus atspėti čia "Liaudų" stovyklaviečių buvus, ir jų žemių, jiems Rikio dovantų.

Danai gi, reikšdami pretenzijas į Lietuvą Suduvoje, jokių teritorialinių ieškinių nekelia, o tik konstatuoja leno teisės faktą: tų Liaudos vė-

liavų vadas Suduvoje yra sudaręs karo pasekoje teisinį siuzereno-vasalo santykį su Danų karaliumi.

Tuo pat lengvumu išsiriša Lietuvos Žemaitijoje mislė. Daugiau, tie šaltiniai pasidaro itin svarbūs, nes jie ne tik nustato Lietuvos vardo kilmę, bet ir apytikriai nurodo datą, kuomet bajorų Liaudų valdomos žemės (o pagal Daukantą, jų buvo daugybė) jau pradėdamos suprasti kaip krašto, vėliau valstybės sinonimas, t.y. kai persilaužiama iš viduramžių galvosenos ir pavardės, krašto bei vietų pavadinimai įgauna abstrakčią, su veiksmu ar padėtim nesurištą prasmę.

Taigi sekdami to Lietuvos vardo nusistovėjimą, turime ištirti pirmą eilėn visus tos šaknies vietovardžius, pridėdami ir tokius, kurie iš pirmos pažiūros jai nepriklauso: pav. Wegeberichtų "Gyneitland" ir "Boreikin felt" -- Gynėjo pilį ir Vareikos dvarą, nes jie irgi priklauso Liaudų pasienio Vėliavų gynybos tinklui, ir buvo nuolatinių igulų stovyklomis. Daukanto "žemėnai" bajorai turėjo čia prievolę pakaitom nešti kariuonios budėjimo sargybą. Beje pats Gineitis aiškiai sutampa su Justo Lipsijaus "Liaudies Gynėju" -- refugium et asylum populi, todėl jį galima kitaip ir Vyčium pavadinti, o čia vėlgi jis sutampa su Daukanto vyčiais.

Netik Lietuvos teritorijoje, bet ir visoje Europoje Liaud šaknis dabar nebesudaro sunkumų, žinant viduramžių įprotį ištisų vėliavų "persisamdymo" karo tarnybai. Juk tie kariai buvo aukštai kvalifikuoti profesionalai, ir kitos tautos, pav. šveicarų, pėstininkai ir škotų šauliai vertėsi tokiu "amatu".

Dabar, atsiminus Liaudų kaip vandens kelių sargybos rolę, visai ki-

(Nukelta į 5 psl.)

LIETUVOS VARDŲ KILMĖS BEIEŠKANT...

(Atkelta iš 3 psl.)

mūsų karinės santvarkos giliai dokumentacijai nieko prikišti negalima.

Kasgi užvis svarbiausia, jis nieko neišgalvoja. Toji "Liaudų" draugonė ištis istorijoj yra buvus, ir iki mūsų dienų netoli Kauno išliko jos gyvenvietė, "Liaudų šlėkotos akalica". Kad josios nariai iš kartos į kartą tarnavę sulenkėjusių karalių gvardijoj, užmir-

šo net lietuviškai, tai mūsų studijai klausimas pašalinis. Kalbotyros atžvilgiu, jina yra mums begalo svarbustos "Liaudų" šaknies buvimas ir Lietuvoj įrodymas, o be to, jina yra paskutinioji istorijoj Gyvosios Vyties Vėliava, tos "seno papročio" karinės rėdos praskambėjusios kadaise visame Europos žemyne.

Tų smogiųjų vėliavų buvimą ir Lietuvos

teritorijoje manau, pakankamai esame nustatę. Reikėtų betgi surišti jų lietuvišką "Vyčių" pavadinimą su Pareinio "Liaudais".

Čia mums padės begalo vertingi p. Gasio šaltiniai Nr. 4 "In Sudua Littovia" ir Nr. 12 "Lethovini de Samethia" bei Wegeberichtų "Litovian land" berods, jone paminėtas. Kad geriau supratus, paimekime tos keistos darybos dar po-

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

JACK'S DONUTS

15652 Euclid Ave.

Call GL 1-9872

GREETINGS and BEST WISHES

LAMAR'S RESTAURANT

FOOD AT ITS FINEST AT MODERN PRICES

1515 Euclid Ave.

861-2228

GREETINGS and BEST WISHES

FRANKFORT AUTO REPAIR

EXPERT MECHANICAL REPAIRS

BODY WORK CUSTOM PAINTING

740 Frankfort

CH 1-0161

GREETINGS and BEST WISHES

SIXTH CITY BODY

"SINCE 1930"

COMPLETE BODY REPAIRS & PAINTING

Insurance Estimates, Time Payments

6719 Carnegie Ave.

HE 1-4516

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

TRIANGLE STAMPING COMPANY

2024 E. 70 ST.

HE 1-0282

GREETINGS and BEST WISHES

TEDDY BEAR STORE

648 East 185 Street

481-8877

WE GIVE & REDEEM EAGLE STAMPS

GREETINGS and BEST WISHES

STELLA MARIS HOSPITAL

FOR THE PROBLEM DRINKER

DAY AND NIGHT 24 HOURS SERVICE

Call SU 1-0550

GREETINGS and BEST WISHES

LAKELAND BODY & PAINT SHOP

EXPERT BODY REPAIRS REFINISHING

ALL WORK GUARANTEED

Rental Cars Available

1310 East 260 St.

RE 1-9006

GREETINGS and BEST WISHES

THE KOEHLER RUBBER & SUPPLY COMPANY

MECHANICAL RUBBER GOODS

Compressors, Lubricating Equipment

3865 Carnegie Avenue

HE 1-8867

Lietuvos vardo kilmės beiėškant...

(Atkelta iš 4 psl.)

toje šviesoje pamatome Lydavėnus, -- idealią pačios gamtos sudarytą tvirtovę kryčiuočių puolamam krašte, kurią jie tuoj, kaip labai svarbų strateginį tašką, pasižymi jų keldrodžiuose. Taip pat, arčiau išsiūrėjus, pastebėsime (prof Salio Lietuvos Žemėlapyje vardynė) įvairių "Lietuvų" susitelkimą (Litwinowo, Litwiany, Litwa, Lida ir t.t.). Europos žemyno vandenskiroj, ginančių raktinę perėją iš Dniepro į Nemuną, -- strategiškai svarbiausią Gintaro kelio gabalą. Ten, Naugarduke, vainikavosi Mindaugas, iš ten rašė laišką Ordinui iš sostinės "Litovia" ten pat yra Rikuva (Rakow) vėlgi sostinės rango vardas, ten pat ir Slovo bei metraščiuose minėta kaip didelės svarbos sostinė Didučiai (Dudutki). Tik nuoseklūs archeologiniai tų visų "įtartinų" vietų kasinėjimai nustatys tikrąją Mindaugo buveinę, -- viena aišku, jiniai yra tame plote. Todėl, manau, būsimame netoli tiesos spėdami, jog ankstyviausias Lietuvos vardo, kaip "šalies" susikristalizavimas įvyko tenai, Vyčių-Liaudų ištisai valdomame dideliame žemės plote, nes iki mūsų dienų ten vyrauja "akalių", senovės Vyčių buveinių nepaprasta daugybė.

Pagaliau, paskutinė spraga, kur gi tų Liaudų vadai? Jei Karolio generalissimas "Liaudavardas" (Liutfred pal. vėlesnių laikų nu-smulkinto titulo dvaro ūrėdą) tvarkė pareinio prūsų bajorus, tai argi nerastume ir Lietuvoj atatikmens?

Pagalbon šauksimės patį didįjį kunigaikštį Li-tavorą, -- LIAUDAVAR-RI. Jo trejopas vardas tiek galvosūkio pridare, mūsų rasta šaknim pats savaime išsispren-džia: kaip jį bepavadinsi-me, ar Pukuveru, -- PULKŲ VARIU, ar Budvie-čiu -- BAUD-VAD-VY-ČIU, prasmė vis išeina ta pati.

Tai mūsų Vyties vadas, o jojo dar vienas varijantas, Vytautas, -- TAUTOS VYTIS, beabe-jo tai patvirtins.

Taip istorijos lapuose susitinka du karvedžiai, kuriuos skiria 1400 metų tarpas: Didysis Kuni-gas Liaudavarys ir Ce-zario laikų Eiduvijų ka-ralius Litavicus, Letų Vyčius, paliudyti jųjų ne-giminystės, o tik bendro kalbinio palikimo.

Kokias galėtume pa-daryti išvadas?

a) Lietuvos šaknis siekia, greičiausia, net žal-vario amžiaus, ir gali-mas dalykas, kad ir ka-ringai keltų tautai ji ne-buvo svetima.

b) Lituania proper žemėse to vardo siejimas su Valstybe, o nebe su žemvaldžiais, eina lygia-grečiai su stiprėjancia centrine valdžia, ir pradeda nusistovėti 13 amž.

c) Liaudų bajorų sude-mokratėjimas į germanų Leute bei slavų Liudi, o taip pat ir mūsų liaudį,

Demonstruoti prieš Ameriką pasidarė mados dalyku. Štai angli studentai Londone Trafalgar aikštėje, protestuodami dėl Vietnamo karo, degina Amerikos vėliavą.

JAUNIMO SUKILIMAS

PAULIUS ŽICKUS

Ronald Harker "London Observer" parašė straipsnį "World Youth Rebellion". Autorius susipažinęs su daugelio kraštų studentijos siekais ir veiksmis.

Universitetuose ir seniau gimdė naujos idėjos, kuriomis žavėdavosi jauni-mas, o vyresniems ir vyriausybėms sukeldavo rū-pesčių. Dabar jaunimas esąs dar kraštutinesnis. Vi-same pasauly, kaip autorius rašo, jauni vyrai ir mote-rys, dirbą mokslo salėse, yra užsikrėtę revoliucinė-mis idėjomis. Dažnai jie iš-eina iš tų salų, universite-tų aplinkos ne tik su plaka-tais, bet riaušėmis užvaldą gatves.

JAV. — Aš tikiu, kad pa-siseks. Jeigu ne, nutrauksiu ryšius su demokratine sis-tema, — pasakęs studentas senatoriaus McCarthy rink-imų vyr. būstinėj New Hampshire. Ką tai reiškia? Jis neatsisako politikos, bet jeigu tie rinkimai jo kandi-datui nepasiseks, jis nu-trauks ryšius su demokra-tine sistema — rinkimais. Kitas kelias yra nedemo-kratiškas, revoliucinis.

matyt buvo ne vienkarti-nis, o nuolat vykstaš pro-cesas, nes visur šalia tituluotų bajorų lygia-grečiai randame ir gilų senesni substratum tos populiaros liaudies są-vokos.

Tokia maždaug būtų Lietuvos vardo kilmėste-zė. Jai moksliskai įro-dyti reikėtų ne poros laik-raščio straipsnių, o ke-liolikos metų studijų Eu-ropos civilizacijos cent-roose, kur dar yra priei-nami originalai ir gau-su darbo įrankių, -- pu-siau apdirbtos medžia-gos.

Čia nužymėtų gairių betgi atrodopaktų, kad įstatytumėm tos šak-nies tyrimą į tam tikrus rėmus bei peržiūrėtu-mėm ligi šiol tuo klau-simu turėtas (ar netu-rimas) nuomones.

Tos idėjos, pagal Ronald Harker, eina iš universite-tų. Garsiojo Yale universi-teto vadovybė viešai pareiškusi, kad kiekvienas stu-dentas, kuris bus įkalintas už nestojimą į Amerikos kariuomenę, po paleidimo iš kalėjimo bus priimtas at-gal į universitetą, kaip ir tas, kuris grįžta atlikęs ka-rinę prievolę. Reiškia, ne tik studentai, bet ir universi-teto vadovybė pritaria ne-klusnumui ir įstatymų lau-žymui. Kariuomenė ir net C.I.A. rinkdavosi sau žmo-nes iš universitetų. Šiandien tų žinybų atstovai nebegalį-jeiti į universitetus. Prezi-dento Johnsono administra-cijai esą patarta nesirodyti universitetų auditorijose ir susirinkimuose. Tai jau reikią E. McCarthy mora-linę pergalę prieš preziden-tą ir vyriausybę. Į senato-rius E. McCarthy būstinę New Hampshire pirminiams rinkimams studentai vykę iš visos Amerikos jam pa-dėti. 13 pilnų autobusų at-vykę iš didelių ir mažų uni-versitetų ir kolegijų, tur-tinčių ir beturčių studentų. Vienas tų studentų pasa-kęs, kad čia jie išbandysią savo pajėgumą. Kaip rin-kimai parodė, jie įsitikino galį daug.

Pietų Amerika. Buenos Aires ir kituose Argentinos universitetuose, o taip pat nuo Buenos Aires iki Santo Domingo verdančios revo-lucinės idėjos, nors tų kras-tų diktatūriniai režimai ve-dą su jais griežtą kovą. Pietų Amerikos studentai esą pajėgūs verst valdžias.

Argentinos ir Brazilijos universitetų studentams draudžiama politikuoti. Ka-riuomenė malšina juos ga-na griežtomis priemonėmis. Uždraustos net studentų o rganizacijos. Argentinos prezidentas grąžinęs tvar-ką universitetuose. Pietų Amerikos vyriausybės stu-dentų politinį judėjimą pri-skiriančios komunistų dar-bui.

Reikėtų abejoti to pasa-kymo tesingumu. Komunis-tai visur išnaudoja susida-riusią padėtį. Pietų Ameri-kos turtingųjų ir valdan-čiųjų luomas stumia ne tik studentus, bet ir didžiąją

dalį darbininkijos revoliuci-jai ir gal net komunizmui. Pietų Amerikoje reikalingos skubios reformos. Jeigu jos nebus pravedamos, nežinia į kieno rankas pateks revo-lucinis judėjimas.

Sovietų Rusija. Maskvos, o taip pat ir kitų universi-tetų studentai yra paklus-nūs. Tokiais juos padaręs režimas. Universitetai pri-klauso valdžiai. Mažas triukšmas ir studentas at-siranda už universiteto sie-nų. O ir baigusiems, ne-klusnumas rišamas su dar-bo praradimu, neleidimu keliauti ir kitomis baudžia-momis priemonėmis. Bet ir ten savo artimųjų būreliuo-se pakalbama apie negero-ves ir laisves.

Rytų Europa. Čekoslova-kiją veikianti Varšuva. Jos aidas pradėjęs atsiliepti Prahoje. Tų studentų bal-sas esąs ne prieš valdžią, o už asmens laisvę. Lenkijos studentai dešimties metų laike du kartu parodė savo veidą. 1956 metais jų pa-stangomis buvę pašalinti stalinistai ir grąžintas Go-mulka. Pamačius, kad ir jis negeresnis, 1957 metais vėl išėję į gatves. Varšuvos ai-das atsiliepęs Prahoj ir to-dėl praeitų metų spalio mėn. studentai žygiavę į Prahos pilį su reikalavi-mais. Policija buvusi bru-tali, bet vis dėlto to pase-koje prezidentas Novotny išsvirto iš valdžios.

Prancūzija. Paryžius bu-vęs laisvių ir revoliucijų ži-dinys. Tačiau de Gaulle kie-tai laiką Prancūzijos uni-versitetų studentus, nes universitetai priklausą val-džiai. Bet ir ten turima pro-blemų, nors ir mažų. Ten esą vienalyčių bendrabučių, kurių gyventojai reikalauja reformų, kad laisvai galėtų lankytis vyrai pas mergi-nas, o merginos pas vyrus. Tai tik smulkmena. Ten kristalizuojausi ir kitokios idėjos. Lyginant su Angli-jos, Amerikos ar Vokietijos universitetais, Prancūzijos u n i v e r s i t e t ų a u t o n o m i j a esanti labai menka.

Ispanija. Po pilietinio ka-ro Ispanijos universitetai buvę tylūs. Franko policija su jeopais ir vandens "pa-trankomis" budinti univer-sitetų kiemuose. Tačiau tuose uždaruose katiluose pasidarė tvanku ir jau gir-disi prasiveržimai.

Anglija. Anglai turi daug visokių kitų rūpesčių. Prieš karą jų universitetų stu-dentiją daugumoje sudarę turtingi ir privilegijuoti. Dabar, nors ir lėtai, padėtis keičiasi. Kovo 17 d. studen-tai parodė universitetų pa-sikeitusį veidą. Buvę šau-kiami prieš Ameriką ir jos vedamą karą Vietname. Ju-dėjimas jau vykstaš.

Vokietija. Jos studentai eina tiek toli, kad reiklau-ją teisės išsirinkti profeso-rius ir leisti patiems tvar-kyti universitetus.

Tų visų judėjimų inspi-racija atėjusi iš Kaliforni-jos Berkeley universiteto. Dauguma studentų eina į gatves tik smalsumo veda-mi ir išdaigų ieškodami. Bet tame esanti nematoma jėga, kuri siekia studentų revoliucijų.

HELP WANTED MALE

WANTED EXPERIENCED
MILLING MACHINE
OPERATORS
AFTER NOON SHIFT
GOOD WORKING CONDITIONS
AND TOP PAY
AND
STEADY WORK.
APPLY IN PERSON
VR/WESSON CO.
1279 RICKETT RD.
BRIGHTON, MICH.

(37-44)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

O'BRIEN BRASS CO.

20940 St. Clair Ave. IV 6-2440

GREETINGS and BEST WISHES
L. GOTTLIEB

CONTAINERS and RE-CONDITIONERS
8105 PREBLE AVENUE VU 3-0075

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

THE AETNA LUMBER CO.

3674 East 93rd St. MI 1-1185

GREETINGS and BEST WISHES
PARSONS AND PARSONS

MAKERS OF WATERPROOF FABRIC
COLLARS AND CUFFS

Main Office and Factory — 413-15 Huron Rd.
413 HURON ROAD CH 1-7723

GREETINGS & BEST WISHES

A. L. Demaioribus, Pres.

Helen D. Russell, Office Mgr.

ALDEM INSURANCE AGENCY

GENERAL INSURANCE • SURETY BONDS

Suite 320, Lincoln Bldg. 1367 E. 6th St.
Phone 241-2318

GREETINGS and BEST WISHES
USHER WASTE OIL SERVICE

2205 West 3rd St. TO 1-1907

GREETINGS and BEST WISHES

PAT A. LONGANO

"YOUR NATIONWIDE AGENT"

15614 St. Clair Ave. 481-9190

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

REESE PAPER COMPANY

3184 West 32nd St. OL 1-6300

BEST WISHES
To All the Lithuanian People

FROM A FRIEND

Bridgeporte, Conn., buvo pagerbtas rašytojas J. Karys, 65 m. amžiaus sukakties proga. Nuotraukoje būrelis bičiulių pas sukaktuvinį. Prieky sėdi iš kairės: Barienė, V. Birknaitis, Barius, J. Bilionienė, J. Butkus, L. Lipčius. Antroji eilė: J. Kariene, M. Bilionas, A. Birknaitienė, J. Karys, A. Gruzdis, A. Lipčienė, K. Švelnys, D. Švelnienė ir V. Gruzdienė. S. Lipčiaus nuotrauka

PAGERBĖ

JONĄ KARI

Kovo 3 d. susirinko gražus būrelis senų draugų pasveikinti Joną K. Kari, 65 metų amžiaus sukakties proga.

Sukaktuvininkas yra didelis lietuvis patriotas, Nepriklausomos Lietuvos savanoris kūrėjas, mokslo siekes sunkiose sąlygose ir aukštąjį mokslą baigęs suaugęs ir vedęs. Tremtyje yra parašęs dvi knygas — Nepriklausomos Lietuvos pinigai ir Senovės lietuvių pinigai. Kiek teko nugirsti, yra spaudai paruošęs ir trečią knygą, kurią galvoja kitais metais išleisti. Negalima nepaminėti ponios Karienės, kuri jam labai daug padėjo, knygų išleidimui.

Visiems gerai žinoma kaip sunkiai lietuviška knyga parduodama ir skaitoma. Geriausiai žino autoriai ir leidėjai. Šie žmonės verti didžiausios pagarbos. Abu yra labai geros širdies, jautrūs.

Kariai yra dideli lietuviškos knygos mylėtojai. Jų dovanos kitiems būna lietuviška knyga, tat nenuostabu, kad ir pats šia proga, buvo apdovanotas Pauliaus Augiaus Monografija. Neatrodė, kad po šios sukakties J. Karys ruošiasi pensijon, gal iš fabriko, bet ne iš rašymo. Šia proga ir norisi autoriui prie visų kitų geriausių linkėjimų pridėti dar daug darbingų metų lietuviškosios spaudos ir kultūros laukuose! (al)

**PABALTIJO MOTERŲ
TARYBĄ ATSTOVAVO**

• Galia Žilionienė, Pabaltijo Moterų Tarybos pirmininkė, kovo 19-20 dalyvavo Valstybės Departamento suruoštoje konferencijoje užsienio politikos klausimais. Konferenciją sušaukė ir jai vadovavo Dean Rusk. Dalyvavo apie 400 didesniųjų Amerikos organizacijų vadų. Amerikos tautinėms mažumoms atstovavo apie 35 delegatai, jų tarpe 14 sovietų pavergtiems kraštams.

Valstybės Departamento rūmai konferencijos proga buvo papuošti daugelio kraštų vėliavomis, jų tarpe

plėvėsavo ir Lietuvos trispalvė, o taip pat Estijos ir Latvijos vėliavos. Konferencija vyko iškilmingoje posėdžių salėje. Kalbėjo Politinio Skyriaus viršininkas, buvęs ambasadorius Maskvoj ir Paryžiuje, Charles E. Bohlen. Savo kalboje jis nušvietė JAV užsienio politiką, plačiau paliesdamas dabartinius santykius su Sovietų Sąjunga ir Prancūzija. Po šio įdomaus pranešimo kalbėjo keli kiti Valst. Departamento pareigūnai. Konferencijos dalyviai patiekė kalbėtojams nemaža klausimų.

Po trumpos pietų pertraukos konferencijos delegatai dalyvavo iš anksto pasirinktuose simposiumuose. Daugumas (apie 250) pasirinko švietimo ir kultūrinių mainų simposiumą, kuriam vadovavo keturi Valstybės Departamento pareigūnai. Tautinių mažumų atstovai (jų tarpe ir Žilionienė) patiekė eilę klausimų, liečiančių tiek pavergtuosius kraštus, tiek ir Sovietų Sąjungos mažumas. Lietuva, Latvija ir Estija buvo paminėtos kelis kartus.

Vakare Dean Rusk suruošė konferencijos delegatams priėmimą, kuriame taip pat dalyvavo ambasadorius Arthur J. Goldberg, keli senatoriai ir kongresmanai. Priėmimo staigmena buvo programoj nepažymėtas prezidento Johnsono atvykimas ir jo kalba, kurioje jis kreipėsi į organizacijas, prašydamas jų aktyvios paramos kovai su priešais. Ji buvo palydėta gausiu plojimu.

Kitos dienos programos pagrindiniu kalbėtoju buvo Dean Rusk. Savo antikomunistinėje kalboje jis plačiai nušvietė dabartinės Amerikos problemas, o taip pat pabrėžė žmogaus Teisių konvencijos sukaktį ir priminė Rytų Europos ir visos eilės kitų kraštų problemas.

**NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ**

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE
1ST CLASS SKILLED
GEAR & SPLINE GRINDERS
AIRCRAFT & TOOL ROOM
MACHINISTS
Day & Night Shift
100% company paid pension, paid vacation, paid holidays, Blue Cross, life insurance & sick & accident insurance. Steady work, plus overtime.

GEARCRAFT, INC.
23349 Dequindre Ave.
Hazel Park, Mich.
313 — 564-5923

(40-46)

EXPERIENCED
PRODUCTION WORKERS
PUNCH PRESS OPERATORS
DRILL PRESS OPERATORS
&
ASSEMBLERS
Days & afternoon shift
Steady work. Employment office open 8:30 A.M.
INLAND TOOL & MFG. CORP.
20263 Hoover Detroit, Mich.
(40-45)

GREETINGS and BEST WISHES

**LEE ORRER'S
BODY SHOP INC.**

AUTO AND TRUCK SPECIALISTS

Collision Repairs and Painting

Complete facilities for Trucks & Trailers

INSURANCE ESTIMATES, FRAME

STRAIGHTENING, WHEEL ALIGNMENT

3560 W. 140 St.

252-2393

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

**VIKING CAULKING
GUN CO.**

4518 Lakeside Ave.

UT 1-0216

GREETINGS and BEST WISHES

DOWD OLDSMOBILE

SEE THE MOST OUTSTANDING

1968 OLDSMOBILE EVER BUILT

2900 Mayfield Rd.

FA 1-9100

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

J. BERGER

WALL PAPER & PAINT STORE

6919 Superior Ave.

HE 1-3659

805 East 185th St.

IV 1-6250

GREETINGS and BEST WISHES
**TRIO MACHINE &
MANUFACTURING CO.**

35700 Vine St.

946-5535

WILLOUGHBY, OHIO

GREETINGS and BEST WISHES

**LUIKART INSURANCE
AGENCY**

GENERAL INSURANCE

18609 St. Clair Ave

KE 1-4770

GREETINGS and BEST WISHES

EUCLID TRUCK RENTAL, INC.

14300 Miles Ave.

SK 2-1212

HERMAN MALBIN, Manager

GREETINGS and BEST WISHES

**A. B. C. AUTO PARTS &
WRECKING COMPANY**

SPECIALIZING IN LATE MODEL FORDS

3920 Valley Road

Call 661-3015

GREETINGS and BEST WISHES

ALLIED ELECTRIC SEWER
CLEANING COMPANY

**ROTO-ROOTER SEWER AND
DRAIN SERVICE**

West Side

12910 Detroit Ave

AC 6-4500

East Side

12824 Superior Ave

MU 1-7722

DR. A. ČEPULIS — AMERIKOS CHIRURGŲ SĄJUNGOS DIPLOMANTAS

Dr. A. Čepulis prieš keletą savaičių išlaikė Amerikos chirurgų tarybos reikalaujamus egzaminus ir tapo Amerikos Chirurgų Sąjungos diplomuotas chirurgas. Tai jau antras lietuvis gydytojas Amerikoje. Prieš keletą metų tokius egzaminus išlaikė dr. Alfonsas Kisielius iš Sidney, Ohio.

• Visi lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos visuotinio suvažiavimo bankete, kuris įvyks birželio 1 d. Sheraton-Cleveland viešbutyje. Dėl rezervacijų ir informacijų prašoma kreiptis į inž. A. Gedrį, 355 Royal Oaks Blvd., Richmond Hts., Ohio 44124, telefonas (216) 481-8205.

• Tradicinis jaunųjų dainininkų konkursas - koncertas, kurį Dirva rengia rugsėjo 28 d., įvyks erdvoje Slovėnų salėje, prie kurios publikos patogumui dabar įrengta didelė automobiliams pasistatyti aikštė.

• 2 šeimų (5 ir 5 kamb.) namas, 68 gt. prie Superior Ave., 2½ garažo, ištinis rūšys, gazo šildymas.

Tel. HE 1-0789.

(41-43)

BALANDŽIO 20 — JAUNIMO ŠVENTĖ CLEVELANDE

Šių metų balandžio mėn. 20 d., Šv. Jurgio parapijos salėje Clevelande, Detroito šilainė ir Clevelando Grandinėle jungsis bendroje lietuviško šokio programoje. Tai bus lyg ir tąsa dviejų Vilniaus Pedagoginio Instituto studentų draugystės. Galina Gobienė — šilainės vadovė ir Ljūdas Sagys rado pirmus lietuviško šokio pagrindus tuo pačiu laiku ir toje pačioje mokslo institucijoje. Abu tą sritį pamėgo ir ilgus metus joje nuširdžiai dirba.

Vyskupo Valančiaus Lituanistinės Mokyklos Tėvų Komiteto rengiamame baliuje jų paruoštas jaunimas ties vienas kitam ranką ir suks ratelį, kubilą, linelį ir t.t.

Clevelando visuomenė prašoma šį gražų jaunimo bendradarbiavimą paremti gausiu atsilankymu. (Sk.)

Dalia Zylytė ir Paulius Alšėnas - Grandinėlės šokėjai.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ!

AKVILINA ir BRONIUS GRAŽULIAI
Salamander krautuvės savininkai

TERESĖ URBAITIENĖ
krautuvės vedėja
IR PARDAVIMO PERSONALAS

SALAMANDER

2546 Lorain Ave.

Tel. 241-6788

PAGERBTAS LIETUVIS GYDYTOJAS

50 metų Lietuvos Nepriklausomybės ir kovos metų dvasioje Ohio Lietuvių Gydytojų Draugija savo pavasariniame susirinkime kovo 16, Holiday Inn pagerbė lietuvių gydytoją. Juk lietuvis gydytojas lietuvių gyvenime yra sužibėjęs įvairiaspalvėmis šviesomis: gydytojas — lietuvių tautos Patriarchas, Lietuvos Himno autorius, Lietuvos prezidentas, lietuvių tautinio atbudimo žadintojas, tautinio atbudimo laikraščių redaktorius, kovotojas prieš rusų okupantą, kovos auka Sibire ir pačioje tėvynėje; gy-

dytojas — visuomenininkas, poetas, rašytojas. Šiam susirinkimui O. L. G. Draugijos valdyba pakvietė dr. Balį Matulionį iš Wallum Lake, R. Island paskaitai "Lietuvos gydytojas lietuvių gyvenime".

Prieš paskaitą Gražina Brazaitytė paskaitė ištrauką iš dr. Vinco Kudirkos "Lietuvos tilto atsiminimai", o po paskaitos — dr. Juliaus Kaupo, prieš keletą metų mirusio Chicagoje, "Pasaka apie Arlekino meilę ir apie burtininkę be vardo".

Susirinkimą pravedė valdybos pirmininkas — V. L. Ramanauskas, pristatydamas 1968 m. Ohio G. Draugijos valdybą — V. L. Ramanauskas, A. Kisielius, A. Čepulis, A. Baltrušėnas, J. Skrinška, ir Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos valdybą, kuri sudaryta iš Ohio Draugijos — H. Brazaitis, E. Lenkauskas, J. Balčiūnas ir D. Degesys.

Sekretoriavo A. Čepulis.
V. L. R.

• Prieš atnaujinami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

REIKALINGI DARBININKAI ĮMONEI

Pilnam laikui patikimi vyrai dirbti prie mašinų. Patirtis nereikalinga. Valandinis atlyginimas su visais draudimais ir priedais. Pirmoji pamaina su viršvalandžiais.

Kreiptis į
Tube Form Inc.
6984 Machinery Ave.
(prie E. 70 gt.)

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaušite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

PADAVEJA

Nuo 11 val. ryto iki 2 val. p. p., nuo pirmadienio iki penktadienio. (Privalo kalbėti angliskai). \$1.25 į valandą. Carls Cafe, Marquette Road. Telefonas — 361-8997. (40-41)

Turime gerą pasirinkimą namų naujosios parapijos rajone ir Clevelando priemiesčiuose. Taip pat imame namus pardavimui visuose spalvotų rajonuose.

J. ŠIRVAITIS

Wm. T. Byrne

Real Estate

KE 1-4080 — namai,
MU 1-6100 — įstaiga.

PARDUODAMI NAMAI

17,900
EASTLAKE

Lovely 2 bedroom ranch with attached garage and utility room. Built on crawl space with hardwood floors. House near entrance to 91 extension convenient to Lakeland freeway. Many extras in home—including carpeting—large Patio in rear covered by aluminum awning ensemble by sliding French doors. The lot is exceptional being 57 X approx 280 ft. deep. Entire lot landscaped. Refrigerator—washer & dryer can also be purchased reasonable. Home is located in St. Justins Parish, and is close to Elementary—Junior—and Senior High Schools. Call for appt.

WILLOUGHBY
17,700.00

New 3 bedroom colonial with 1½ baths builtin oven-range & disposal with aluminum siding for ease of maintenance, large utility room 3 mammoth bedrooms, master bedroom with walk-in closet. Main bath with shower—clay tile and vanity. Total livable area 1380 Sq. ft. Homes are within seven minutes of Lakeland Freeway. Two homes available plus six more construction sites. Location of construction is South off Lake Shore Blvd. You Decorate.

VINE REALTY INC.
35165 Vine St., WH 2-1410

(39-44)

Jungtinio Finansų Komiteto Clevelando skyriaus valdyba pradėjusi aukų rinkimo vą. Sėdi iš kairės: S. Knistautienė, dr. A. Butkus, A. Puškoritė, Stovi: F. Eidintas ir inž. J. Nasvytis, V. Pilodžinsko nuotrauka

REIKALINGOS MOTERYS

fabriko darbams. Nuo 7:30 val. ryto iki 4 val. p. p.

Atlas Paper Box
1849 E. 65 gt.
Tel. 881-1191

(41-42)

• Išnuomojami šeimoms be vaikų du butai po 5 kambarius, naujai atremontuoti, po 60 dol. mėnesiui, šv. Jurgio parapijos rajone, virš Superior Saving banko patalpų. Teirautis telefonu: 431-2497.

PRENGIMAI CLEVELANDE

BALANDŽIO 20 D. Vysk. M. Valančiaus Lit. Mokyklos metinis balius.

BALANDŽIO 27 D. Adv. A. Olio pagerbimo akademija. Rengia ALT S-gos skyrius.

BALANDŽIO 28 D. Paringimas senelių namų Putname statybai paremti.

GEGUŽES 5-12 D. Dail. Antano Rukštelės kūrinių paroda Čiurlionio Ansamblio namuose.

GEGUŽES 25 D. Vysk. M. Valančiaus Lit. Mokyklos mokslo metų pabaiga ir Aukuro ansamblio koncertas.

GEGUŽES 30 - BIRŽELIO 1 D. Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos suvažiavimas ir balius Cleveland-Sheraton viešbutyje.

BIRŽELIO 30 D. LVS Ramovė rengia gegužinę p. Visockio sode.

RUGPILDČIO 11 D. -- Amerikos Lietuvių Pilečių Klubu gegužinė šv. Juozapo parke.

RUGSĖJO 7 D. Jungtinių Finansų Komiteto parengimas -- koncertas.

RUGSĖJO 28 D. Dirvos rengiamas jaunųjų talentų vakaras.

SPALIO 5 D. Grandinėlės koncertas Slovėnų salėje.

SPALIO 19 D. -- Lithuanian Village metinis koncertas - balius.

LAPKRIČIO 16 D. L.V.S. Ramovė Clevelando sk. rengia Karuomenės Šventės minėjimą.

HELP WANTED MALE

WANTED JOURNEYMEN
TOOL & DIE MAKERS
Age no barrier.

For days & afternoon shift
Steady year round work for qualified men. Employment office 8:30 A.M.
INLAND TOOL & MFG. CORP.
20263 Hoover Detroit, Mich.
(40-45)

EAST SHORE REALTY

Sav. JUOZAS MIKONIS -- Realtor

NAMŲ IR ŽEMES PIRKIMO-PARDAVIMO ĮSTAIGA
UNITED MULTIPLE LISTING SERVICE
KREIPKITES Į MŪSŲ DVI ĮSTAIGAS:

780 East 185 gt.
481-6900

Pardavimo vedėjas —

BILL MANAK

Istaigos vedėjas —

WALTER JURGELIS

25900 Chardon Rd.
Chardon Rd. at Richmond

731-9400

Pardavimo vedėja —

DANA CIPKUS

Istaigos vedėja —

LA VERNE GOTTRON

Turime didelį pasirinkimą E. 185 gt. rajone, Willoughby, Willoughby Hills, Richmond Hts., Highland Hts., Cleveland Hts., Euclid, So. Euclid, Willowick, Wickliffe, taip pat turim gerų sklypų — žemės.

NOTARY PUBLIC

Namų tel. 531-2190

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and
REMODELING
LOANS
...
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KULTŪRINĖ POPIETĖ ELIZABETHE

ALT S-gos Kultūrinė sekmadienio popietė kovo 31 dieną buvo sėkminga. Įsirašė keletą naujų narių į Elizabetho skyrių. Vilties Draugijos nariai padidino savo įnašus ir patsai skyrius nutarė savo įnašą padidinti iki \$500.00. Skyriaus išdininkas sumokėtus pinigus greitai laiku persiūs Vilties Draugijai.

Elizabetho 15 skyrius yra L. N. Fondo narys ir todėl buvo kviestas į L. N. Fondo metinį susirinkimą. Atstovu buvo paskirtas A. S. Trečiokas, kuris ALT S-gos susirinkime padarė pranešimą apie L. N. Fondo veiklą. Pranas Purnas prašė daugiau informacijų ir čia dalyvaujantis L. N. Fondo vicepirmininkas Jurgis Kiaunė davė išsamius paaiškinimus.

L. N. Fondo vicepirm. J. Kiaunė padėjo ALTS skyriaus nariams už aukas pirm. E. Čekienės ir savo vardu, parodė filmą iš Pasaulinės mugės New Yorke ir iš Lietuvos Kongreso Washington. Programos pabaigoje pasakė ilgesnį kalbą Lietuvos Laisvės Kovų Metams atžymėti.

Išrinkta parengimų komisija. Vienas iš didesnių parengimų bus Tautos šventės minėjimas rugsėjo 21 d. (tradicinis skyriaus parengimas) su programą ir vakariene. Skyrius dalyvauja Lietuvos Laisvės Kovų Metų bendroje veikloje, turi savo atstovus New Jersey Lietuvių Taryboje ir Pabaltijos Komitete, bendroje veikloje su estais ir latviais N. J. valstijos ribose.

New Jersey valstijos sostinės salėje, Trentono mieste, rudens metu įvyks di-

džiulis lietuvių, estų ir latvių bendras parengimas Pabaltijos valstybių naudai. Amerikiečių spauda ir įžymūs politikai šiam bendram — didžiuliui parengimui nuoširdžiai pritarė ir pažadėjo dalyvauti. Amerikiečių spaudoje jau yra tilpę keletas rašinių, kuriuose keliamas Baltijos valstybių klausimas.

New Jersey Lietuvių Taryba bendrai su estų ir latvių tarybomis, dažnai posėdžiauja ir daro reikalingus pasiruošimus, kad galimai daugiau ir žymesnių amerikiečių į šią veiklą įtraukus.

A. S. Trečiokas

• Pranas Imsrys yra paruošęs iliustruotą lietuviškų eilėraščių knygą mūsų mažiesiems skaityti o j a m s "Tėviškėlė aš regiu".

Knyga jau baigiama ruošti spausdinimui Vilties spaustuvelyje ir neužilgo pasirodys.

SEINŲ ŽIBURIO GIMNAZIJOS SUKAKTIES MINĖJIMAS

Šiais metais sukanka 50 metų (mokslas pradėtas 1918 m. sausio 15) nuo Seinų žiburio gimnazijos įkūrimo. Tos lenkų persekiotos ir ištremtos mokyklos sukaktį norima tinkamai paminėti, iškeliant jos vaidmenį lietuviškajam Seinų Punsko kraštui. Dėl to, buvusieji jos mokytojai ir mokiniai Seinuose, ar vėliau Lazdijuose, prašomi atsilipti žemiau nurodytu adresu su pasiūlymais, kur ir kada tas paminėjimas turėtų būti suroštas.

Inciatorių vardu A. Bendorius, 226 Logan Street, Brooklyn, N. Y. 11208.

Mūsų mielam kolegai dipl. teisininkui
A. A.

KAZIMIERUI NAVASAIČIUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą gilaus liūdesio prislėgtiems žmonai ONAI, sūnui KAZIMIERUI bei jo žmonai DALIAI, seseriai, broliams ir kitiems giminėms.

Detroito teisininkai kartu liūdi ir dalinasi jūsų skausmu.

A. Ambrose	A. Misiūnas
J. Gruzdas	K. Saudargas
K. Jokša	I. Skirgaudas
K. Karvelis	V. Staškus
K. Kupetis	V. Šarka
J. Mika	A. Šileika
K. Miltakis	S. Šimoliūnas
V. Misiulis	M. Šnapštys

A + A

Dip. teisininkui

KAZIMIERUI NAVASAIČIUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai ONAI, sūnui KAZIMIERUI, jo žmonai DALIAI ir giminėms

Šimoliūnų šeimos

Buvusiam V. D. U-to

Prof. med. dr. VINCUI KANAUKAI

mirus, žmonai, dukrai ir sūnui reiškiamo užuojautą

Ohio Lietuvių Gydytojų
Draugija

VEIKSMINGOS PASTANGOS

Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio Valdyba didžiai vertindama veiklą dėl Lietuvos laisvės bylos greitesnio laimėjimo paskyrė 100 dolerių auką Lietuvos Nepriklausomybės Fondo leidžiamai knygai anglų kalboje apie Lietuvą paremti.

Taip pat gerai suprasdama ir atjausdama lietuviškos spaudos reikšmę laisvojo pasaulio lietuvių gyvenime ir jų dvasios stiprinime ir ugdyme, tikėdama, kad laisvųjų lietuvių tarpe spauda galėtų atnešti geresnių darbo rezultatų, tam reikalui pasiuntė Dirvai 50 dolerių. Už tuos pinigus paprašė Dirvos administraciją, kad ji siuntintų Dirvą į tas vietas, kuriose skaitytojai nepajėgūs prenumeratos apsimokėti.

Atsižvelgdama į radijo "Margučio" dedamas didelės pastangos ir suprasdama jo sėkmingo darbo reikšmę lietuviško žodžio ir sąmonės ugdyme ir aiškiai žinodama, kad šis darbas reikalauja ne tik gražaus pasišventimo, bet reikalingas ir gryno pinigų ta priemonę išlaikyti, LTA Sambūrio Valdyba radijo "Margučio" reikalams paskyrė auką — 25 dolerius. (ia)

• LB Centro Valdyba gavo naujai įsisteigusios Amerikos Lietuvių Sporto Federacijos raštą, kuriuo Federacija prašo ją priimti į Amerikos Lietuvių Bendruomenę pilnateisiu nariu.

P A D Ė K A

Lietuvos Laisvės Kovų Invalidų Draugija nuoširdžiai dėkoja už aukas invalidams šelpti šiems LVLS "Ramovė" skyriams:

Clevelando skyriui — \$176.00, Los Angeles skyriui — \$170.00, Omahos skyriui — \$76.75, Waterburio skyriui — \$73.00, Rochesterio skyriui — \$30.00, Bostono skyriui — \$25.00, Chicago skyriui — \$67.00, Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų Savanorių Sąjungos Chicago skyriui — \$10.00.

LLKID Valdyba

TORONTO

LTS METINIS SUSIRINKIMAS

Lietuvių Tautinės Sąjungos Toronto skyriaus narių metinis susirinkimas įvyko Lietuvių Namuose kovo 31 d. Pirmininkas M. Abromaitis, pradėjęs susirinkimą, į prezidiumą pirmininku pakvietė inž. M. Meiliūną ir sekretorium A. Statulevičių. Po valdybos pranešimų, kuriuos padarė pirm. M. Abromaitis ir išd. P. Kvedaras,ėjo gana išsamus ir kruopščiai paruoštas Aug. Kuolo pranešimas. Jame pranešėjas davė kultūrinę ryšių su kraštu palaiškymo apžvalgą. Išryškino, kad Lietuvos gyventojai te gyvena tik 'vyresniojo brolio' kontroliuojami ir kultūrinę sąlygą dirbti neturi. Tačiau ir sunkiose sąlygose krašto lietuviai esą yra atlikę Lietuvai daug naudingų darbų. Iš užsienio lietuvių jie laukia supratimo ir teisingo jų pastangų įvertinimo.

Pranešimas savo apimtimi ir turiniu buvo tikrai įdomus ir pageidautas, kad su šios gana aktualios temos mintimis būtų pravartu supažindinti platesnę lietuvių visuomenę.

Į skyriaus valdybą išrinkta: M. Abromaitis — pirm., V. Česėkas — vicepirm., V. Petraitis — sekr., P. Kvedaras — išd. ir P. Bastys — spaudos ir propagandos reikalams. Revizijos komisi-

Virš 2000 Chicagos lietuvių buvo susirinkę Ford City salėje protestuoti dėl esamos šv. Kazimiero kapinės tvarkos ir tuo reikalu patiekė diocezinę kapinių administracijai savo reikalavimus. Kaip žinoma vyskupija visai nesiskaito su lietuvių teisėmis kapinėse. A. Gulbinkso nuotrauka

jon: J. Jurkevičius, V. Jonaitis ir Aug. Kuolas.

Sumanymuose buvo keliama išvykų organizavimo ir kiti organizaciniai įvairūs reikalai. Susirinkimas truko apie trejetą valandų.

CHICAGO

TAUTINIŲ ŠOKIŲ SVENTĖS KOMITETO PRANEŠIMAS

1968 m. kovo mėn. 16-23 savaitės dienomis Chicagoje lankėsi LB Tarybos Prezidiumo pirmininkas Juozas Kapočius ir čia turėjo įvairius pasitarimus Lietuvių Bendruomenės reikalais. Tų pasitarimų eigoje buvo ir Trečiosios Tautinių Šokių Sventės reikalai. Po pasitarimų JAV LB Prezidiumo pirmininkas J. Kapočius, sukvietęs III Tautinių Šokių Sventės komiteto narius šių metų kovo mėn. 22 d. Jaunimo Centre, pranešė, kad III Tautinių Šokių Sventės komitetas, kuris veda visus tos sventės rengimo darbus, tiesioginiai yra JAV LB Prezidiumo ir jo pirmininko žinioje. Komitetas visais reikalais informuoja Prezidiumo pirmininką. Visi Komiteto nariai, dalyvavę tame posėdyje, be išimties pasisakė už darnų bendradarbiavimą su JAV LB Tarybos Prezidiumu ir ypač su jo pirmininku J. Kapočiumi. Taip pat Komiteto nariai pareiškė, jog darysį viską, kad šiais sukaštuviniiais metais Trečioji Tautinių Šokių Sventė būtų geriausiai paruošta ir pravesta, kiek tai yra įmanoma esamose sąlygose, nesigailint laiko, darbo bei pasiaukojimo bendram ir svarbiam lietuviškam reikalui. Komitetas

PRAMOGINIŲ DAINŲ KONKURSAS

Margutis, šyęsdamas 40 metų gyvavimo sukaktį, kviečia jaunuosius dainininkus susidomėti pramoginio žanro dainomis ir dalyvauti 1968 m. gegužės 4 d. Chicagoje rengiamame konkurse.

Konkurso taisyklės

1. Konkurso dalyviai skirstomi į dvi grupes: 17-21 metų amžiaus ir 21-25 metų amžiaus imtinai. Galima pasirinkti solo arba grupinį dainavimą.

2. Dalyviai savo nuožiūra pasirenka du lietuvių arba svetimtaučių kompozitorių kūrinius ir juos atlieka lietuvių kalba.

3. Dalyviams bus parūpintas akompanuotojas. Tačiau dalyviai juo nevaržomi: gali dainuoti su savo akompanuotoju arba palydėti savo dainas ne pianinu, bet kitais instrumentais, pvz. gitara, kanclėmis ir t.t. Norintieji pasinaudoti rengėjų akompanuotoju pri-

valo pasirūpinti gaidomis. Pageidaujant, bus sudarytos sąlygos repeticijai.

4. 21-25 metų amžiaus grupės laimėtojams skiriamos šios premijos: \$150, \$100, \$75. 17-21 metų amžiaus grupėje — \$100, \$75, \$50. Ketvirtą ir penktą vietą laimėtojams skiriami specialūs pažymėjimai. Laimėjusiems grupiniame dainavime skiriama tik viena premija, o ne kiekvienam dalyviui atskirai.

5. Konkurso dalyvių vertinimui sudaryta šios sudėties jury komisija: Sofija Adomaitienė, Petras Armonas, Antanas Nakas, Balys Pakštas, Vanda Stankienė ir Margučio atstovas.

6. Dalyviai registruojami iki 1968 m. balandžio 29 d. Registruojantis prašoma suteikti biografinių žinių (vardas, pavardė, amžius, kiek laiko ir pas ką mokosi dainuoti ir t.t.). Pageidaujama spaudai tinkanti konkurso dalyvio foto nuotrauka. Registracijos ir informacijos reikalais prašoma kreiptis šiuo adresu: Margutis, 6755 So. Western Avenue, Chicago, Ill. 60636. Telefonas GR 62242.

Margutis

DEMESIO DIRVOS SKAITYTOJAMS CHICAGOJE

MEČYS ŠIMKUS, teisininkas, turįs ilgametę praktiką, tiksliai, tvarkingai ir greitai užpildo įvairius IN-COME TAX blankus. Adresas: 4259 So. Maplewood, Chicago, Ill., tel CL 4-7450 arba YA 7-2046. Kasdien 9-8 val.

NEW YORK

• Vladas Žilinskas prisuntė 100 dolerių auką dr. A. Geručio redaguojamai ir Lietuvos Nepriklausomybės Fondo leidžiamai anglų kalba knygai apie Lietuvą paremti.

V. Žilinskas yra buvęs vienas pirmųjų LNF valdybos narių.

• Lilija Šukytė, Metropolitan operos solistė New Yorke, išvyko į Europą, kur ji turi pasiūlymų dainuoti sekančiam sezone.

• Pianistės Aldonos Kepalaitės koncertas, įvykęs kovo 30 d. Town Hall, New Yorke praėjo dideliu pasisekimu. Ji išpildė gerai pasirodžiusi pačius sunkiausių muzikos kūrinių, suteikdama progos klausytojams išgirsti Schumann, Chopin, Mendelssohn, Faure ir Prokofiev.

Pianistė buvo apdovanojta gėlėmis. Žmonių atsilankė apie 300. Muz. Nijolė Ulėnienė suorganizavo savo mokyklos muzikos mokinių ekskursiją į šį koncertą.

• Europos moterų tremty taryba, kurioje dalyvau-

ja ir lietuvis, balandžio 4 d. ruošia paskaitą "Impression after a year in Saigon". Paskaitą skaitys Danica Adzemovich, 111 East 37 St., New Yorke. Po paskaitos kavutė, Lietuvių moterų atstovė šiemet vadovauja Marija Karečkienė.

• BALFo reikalų vedėjų sutiko būti kun. Pranas Geiščiūnas, 15 metų dirbęs Montanos valstijoje, kur jis paskutiniu laiku buvo klebonu. Šiuo metu laikinai BALFo reikalų vedėjo pareigas eina sekretorė Jadvyga Grigienė.

• Dail. Rimo Laniausko paveikslas "Impressions" išstatytas American Watercolor Society parodoje New Yorke — 1083 Fifth Ave., National Academy Galleries salėse. Ši akvarelistų draugija yra pati žymiausia Jungtinės Valstybės ir todėl į ją pakliūti nėra lengva. Paroda atidaryta balandžio 4 ir truks iki balandžio 21. Lankymo valandos kasdien nuo 1 iki 5 val. popiet.

NEW HAVEN

APTARĖ MOKYKLOS REIKALUS

New Haveno lietuviškos mokyklos tėvai ir mokytojai buvo susirinkę kovo 19 d. pasikalbėti ir aptarti kai kuriuos mokyklos reikalus. Susirinkimą atidarė LB valdybos narė švietimo reikalams A. Lipčienė.

Mokyklą išlaiko tėvai mokėdami po 3 dol. už vaiką ir 4.50 už du vaikus šeimoje, mėnesiui. Nuo šio mokesčio neatleidžiamos nei mokytojos. Mokytojoms mokamas minimalinis atlyginimas valandai. Dirba po dvi valandas mokykloje šeštadieniais. Už patalpas amerikiečių mokykloje mokėti nereikia. Mokyklą lanko 20 mokinių. Amžius nuo 4 iki 15 metų.

Iš esamų kasoje pinigų nutarta įsigyti mokyklai vieną kitą rinkinį Kanados LB švietimo komisijos paruoštų lituanistinėms mokykloms skaidrių ir Lietuvos žemėlapi. Mokykla ruošiasi pasirodymui gegužės 5 dieną. Pasiūlyta po programos padaryti vaikams užkandžius, o suaugusiems kavutę. Vėliau, kada nors, birželio mėnesyje padaryti mokslo metų baigimo programa, gegužinė.

Mokyklos vedėja Dalia Mackevičiūtė-Baker pageidavo daugiau mokytojų, nes jos klasę sudarančios kelios grupės. Gintarė Ivaškienė papasakojo apie susidarančius sunkumus klaseje tarp nevienodai pajėgių mokinių. Lietuviškumo į mokyklą vaikas atsineša iš namų. Dr. E. Vaisnienė supažindino tėvus su naudojama literatūra ir pamokų pravedimo tvarka. A. Lipčienė